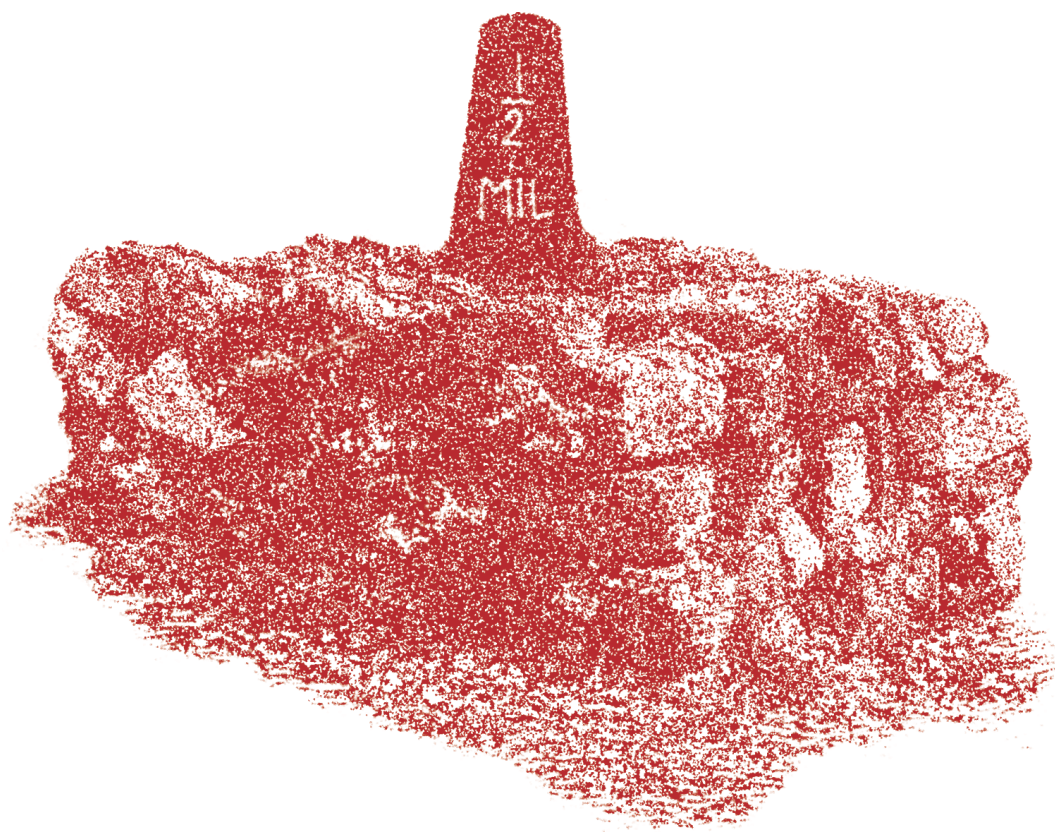

2001 års fornminnesinventering i Kronobergs län

Älmhults och Tingsryds kommuner

2001 års fornminnesinventering i Kronobergs län

Älmhults och Tingsryds kommuner

Per Holmgren och Brita Tronde

Riksantikvarieämbetets förlag
Box 5405, 114 84 Stockholm
Tel. 08-5191 8000
Fax 08-5191 8083
www.raa.se
e-post: riksant@raa.se

Omslagsbild: Milstolpe i Väckelsångs socken.
Foto Anna Ulfhielm, Smålands museum.

Produktion: Riksantikvarieämbetet och Smålands museum

Distribution: Riksantikvarieämbetets förlag,
Box 5405, 114 84 Stockholm, telefon 08-51 91 8000

Layout/original: Ann Winberg Idéverkstaden

© 2002 Riksantikvarieämbetet
1:1
ISSN 1403-5308

Innehåll

Sammanfattning	5
Arbetsområdet	5
2001 års arbetsområde	5
Landskapet	6
Naturgeografisk karaktär	6
Kulturgeografisk karaktär	6
Tidigare dokumentation	7
Förstagångsinventeringen	7
Tidigare andragångsinventeringar i länet	7
Dokumentation före förstagångsinventeringen	8
Dokumentation efter förstagångsinventeringen	9
2001 års fornminnesinventering	10
Fältförberedelser	10
Organisation	10
Fältarbete	11
Inriktning	11
Resultat	11
Utåtriktad verksamhet	20
Information	20
Samråd	20
Utvärdering	21
Fältförberedelser	21
Organisation	21
Fältarbete	21
Inriktning	21
Resultat och kvarstående kompletteringsbehov	21
Särskilt bevarandevärda lokaler och miljöer	22
Skador och hotbilder	23
Utåtriktad verksamhet	24
Referenser	25
Litteratur	25
Övriga källor	26
Bilaga	27
Statistisk redovisning av tabellerna 1 a–3 m	

Sammanfattning

Fornminnesinventeringen i Kronobergs län år 2001 omfattade socknarna Göteryd, Hallaryd, Härlunda, Pjätteryd, Stenbrohult och Virestad i Älmhults kommun samt Linneryd, Södra Sandsjö, Väckelsång och Älmeboda i Tingsryds kommun. Totalt inventerades cirka 1 989 km² fördelat på 106 ekonomiska kartblad. Arbetstakten inom området varierade mellan 1,5 km² och 3,0 km² per anställningsdag. Under fältarbets säsongen registrerades sammanlagt 2 768 lokaler varav 1 467 med fornlämningsstatus. Det betyder att andelen fornlämningslokaler är 52 procent. Vid förstagångsinventeringen 1949–50 var motsvarande summor 996 respektive 328 och andelen fornlämningslokaler utgjorde då 33 procent.

Registreringen av fossil åkermark har, liksom vid tidigare inventeringssäsonger i länet, prioriterats. Det har under år 2001 resulterat i 461 sådana fornlämningslokaler, där merparten bedöms vara av förhistoriskt ursprung. Denna kategori är i stort sett koncentrerad till norra delen av Tingsrydsområdet och östra delen av Älmhults kommun. De flesta nyfunna gravanläggningarna, 152 stycken, finns i samma områden. I Linneryds socken har, för att nämna ett exempel, ett flertal stora rösen lokaliserats. Stensättningar av varierande former samt älvkvarnsförekomster har registrerats i Stenbrohults och Virestads socknar. Hällkistor uppträder framför allt i Älmhultsdelen av arbetsområdet och då i regel utan samband med förhistorisk fossil åkermark. Vid inventeringen upptäcktes 30 hällkistor som inte varit kända tidigare. En särskild satsning på inventering av stenåldersboplatser i Göteryds socken har resulterat i dryga fyrtioalet registreringar. Genom en systematisk genomgång av äldre lantmäterikartor har by- och gårdstomternas äldsta kända lägen registrerats. Vidare kan nämnas att delar av arbetsområdet ingår i ett produktionsområde för tjära, vilket avspeglas i inventeringsresultaten.

Fältrekognosceringen under år 2001 utfördes av personal från Smålands museum i Växjö och Riksantikvarieämbetet i Stockholm. Inventeringens organisation var också ett resultat av samarbete mellan dessa institutioner.

Arbetsområdet

2001 års arbetsområde

Arbetsområdet 2001 bestod geografiskt av två delområden och berörde två kommuner. Berörda socknar var Göteryd, Hallaryd, Härlunda, Pjätteryd, Stenbrohult och Virestad, som omfattar hela Älmhults kommun, samt socknarna Linneryd, Södra Sandsjö, Väckelsång och Älmeboda, som utgör en del av Tingsryds kommun.

Figur 1. Arbetsområdets areella omfattning sockenvis i Kronobergs län 2001.

Socken	Kommun	Areal i km ²
Göteryd	Älmhult	153
Hallaryd	Älmhult	108
Härlunda	Älmhult	117
Linneryd	Tingsryd	166
Pjätteryd	Älmhult	117
Stenbrohult	Älmhult	117
Södra Sandsjö	Tingsryd	110
Virestad	Älmhult	281
Väckelsång	Tingsryd	111
Älmeboda	Tingsryd	161

Figur 2. 2001 års arbetsområden i Kronobergs län.

Arbetsområdet i sin helhet omfattade en landyta av cirka 1 989 km² och inventeringen berörde 106 ekonomiska kartblad. Den sedan tidigare påbörjade revideringsinventeringen i Tingsryds kommun fullföljdes och avslutades därmed.

Landskapet

Naturgeografisk karaktär

Arbetsområdet är i sin helhet beläget på det sydsvenska höglandet och den sjörika urbergsslätt som utbreder sig över södra Småland. Landskapet är mjukt kuperat och de lösa jordlagren utgörs av morän. Områdets olika delar domineras av barrskog med inslag av lövskogsområden.

Kulturgeografisk karaktär

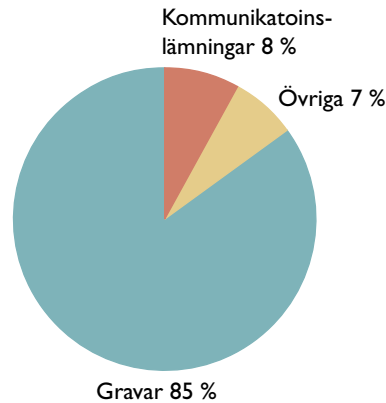
Småskaligt jordbruk och mindre industrier karaktäriserar bygden i stort. Till de större orterna inom Älmhultsområdet hör Älmhult, Liatorp och Eteryda, samtliga stations-samhällen. Älmhult domineras nu av Ikea, som sysselsätter en stor del av befolkningen. Därutöver kan de mindre bruksorterna Diö och Delary nämnas. I Tingsrydsområdet är Linneryd, Rävemåla och Väckelsång sockencentra och mindre samhällen.

Socknarna inom arbetsområdet tillhör tre olika härader. I Tingsryds kommun tillhör socknarna Konga härad och i Älmhult kommun Allbo och Sunnerbo härad. Till Allbo härad hör Härlunda, Stenbrohults och Virestads socknar.

Tidigare dokumentation

Förstagångsinventeringen

Socknarna inom arbetsområdet var föremål för Riksantikvarieämbetets förstagångsinventering 1949, med vissa granskningsinsatser 1950. Platsledare var Bernt Einerstam, Gunnar Ekelund, Gustav Adolf Hellman och Harry Thålin. Inventeringstakten har inte exakt kunnat beräknas för alla socknar, men tycks ha varierat mellan 0,9 och 2,0 km² per anställningsdag. Göteryd och Väckelsång socknar hade den bästa tidstilldelningen. Totalt registrerades 996 lokaler inom hela området, varav 328 fick fornlämningsstatus. Fornlämningstätheten var störst i socknarna Göteryd, Linneryd, Väckelsång och Älmeboda. I den förstnämnda registrerades i snitt 0,6 fornlämningslokaler per km² och i de övriga 0,3.

Figur 3. Registrerade fornlämningslokaler vid förstagångsinventeringen 1949–1950. Procentuell fördelning mellan kategorier.

Tidigare andragångsinventeringar i länet

Under 1980-talet blev vissa gränsområden av Kronobergs län inventerade i samband med Riksantikvarieämbetets fullständiga revideringsinventering av Kalmar, Jönköpings och Hallands län.

1993–1994 inleddes den nu pågående fornminnesinventeringen av länet med fyra ekonomiska kartblad inom Växjö kommun. Området låg i direkt anslutning till Växjö tätort och arbetet bekostades delvis av Växjö kommun. Inventeringstakten var cirka 1,0 km² per anställningsdag. I arbetet ingick då även redovisning av preliminära fornlämningsområden samt, det som då benämndes, risk-/utredningsområden.

I större skala kom inventeringen igång 1995 med ett område som berörde 55 ekonomiska kartblad i sydöstra delen av Ljungby kommun, mellersta delen av Alvesta kommun samt västra delen av Växjö kommun. Inventeringstakten var cirka 1,8 km² per anställningsdag.

År 1996 inventerades ett område som berörde 51 ekonomiska kartblad i västra delen av Tingsryds kommun och södra delen av Växjö kommun. Täckningsgraden varierade mellan 1,0 och 1,5 km² per anställningsdag.

År 1997 inventerades ett område i de centrala och östra delarna av Växjö kommun. Arbetet berörde 53 ekonomiska kartblad. Arbetstakten låg på mellan 1,9 och 3,9 km² per anställningsdag.

1998 års fornminnesinventering omfattade ett område i norra delen av Växjö kommun

och nordöstra delen av Alvesta kommun. Sammanlagt 41 ekonomiska kartblad berördes och arbetstakten varierade mellan 2,1 och 3,1 km² per anställningsdag.

År 1999 inventerades hela Markaryds kommun samt delar av Ljungby och Alvesta kommuner. Dessutom fullföljdes arbetet i Växjö kommun. Totalt berördes 80 ekonomiska kartblad. Arbetstakten var 1,5–3,5 km² per anställningsdag.

Inventeringsarbetet i Alvesta och Ljungby kommuner fullföljdes år 2000 med ett 1 397 km² stort område som berörde 92 ekonomiska kartblad. Liksom året dessförinnan varierade arbetstakten mellan 1,5 och 3,5 km².

Dokumentation före förstagångsinventeringen

Den äldsta någorlunda övergripande dokumentationen om fornlämningar, som berör årets arbetsområde, är de så kallade prästrelationerna från 1667 (*Hyltén-Cavallius föreningens årsbok 1940*). Den redovisning, som prästerskapet gjorde från sina socknar är dock i de flesta fall ytterst knapphändig och saknas i vissa fall helt. Totalt inom det aktuella området redovisas endast åtta fornminnesplatser. Samtliga är belägna i socknarna Göteryd och Hallaryd och utgörs av sex gravlokaler samt två platser med kyrk-/kapelltradition. Gravarna som omnämns är sannolikt hällkistor. De benämns i prästrelationerna som ”jättegravar” och ”hjältagravar”. I redovisningen från Hallaryd finns tillägget ”med sköna tunna och breda stenar funderade”.

I slutet av 1700-talet och början av 1800-talet reser flera personer med antikvarisk inriktning runt i landet och gör uppteckningar om fornlämningar. Dessa resor finansieras i regel genom anslag från Vitterhetsakademien. Reseberättelserna är inte tryckta utan föreligger endast som manuskript. Arbeten som i någon mån berör det aktuella området i Småland är bl.a., Sjöborgs resa 1815 (Manuskript i ATA) och Wallmans reseberättelse cirka 1820 (Manuskript i ATA). 1890 var Carl Wibling verksam i området, som Vitterhetsakademiens stipendiat. Han undersökte då bl.a. en hällkista vid Vare Västergård i Virestads socken (Manuskript i ATA).

Under 1900-talets första tre decennier är det framför allt arkeologen och folkskoleinspektören Knut Kjellmark som gjort de främsta insatserna vad gäller dokumentation av fornlämningar i Kronobergs län. 1911 publicerar han *Utkast till beskrifning öfver Kronobergs läns förhistoriska fornlämningar och fynd*. Här redovisas sockenvis det då kända fornlämnings- och fornfynsbeståndet i länet. I början av 1930-talet gör han en ny och väsentligt utvidgad redovisning i sitt arbete *Värends fornminnen (1932–43)*. Materialet, som berör länets östra delar, publiceras sockenvis som artiklar i Smålandsposten. Dessa sammanställs senare och trycks häradsvis. Arbetet berör hela arbetsområdet förutom socknarna Göteryd, Hallaryd och Pjätteryd i Sunnerbo härad. För att belysa arbetets omfattning kan nämnas att Kjellmark i de socknar som berörs av 2001 års arbetsområde redovisar ett åttiotal hällkistor, 75 rösen, 35 platser med järnåldersgravar samt inte mindre än cirka 800 platser för fornfynd, huvudsakligen av stenålderskaraktär. Kjellmark utförde även ett flertal arkeologiska utgrävningar. Inom området har han undersökt 15 hällkistor och två rösen samt utfört ett par undersökningar av boplatser. Andra arkeologer som var verksamma i området under 1900-talets första decennier var bl.a. Nils Åberg som undersökte två hällkistor i Stenbrohult 1912, N. G. Gillgren och Erik Floderus som undersökte några järnåldersgravar vid Väckelsångs kyrka 1937 och Harald Stale som

1939 undersökte en hällkista i Ödemåla, Älmeboda socken. Sistnämnda år utfördes en så kallad snabbinventering av Stenbrohults socken. Arbetet, som delvis bekostades av Riksantikvarieämbetet, leddes av fil. kand. Sven Lindblad.

Inom arbetsområdet verkade under 1900-talets första hälft ett flertal nitiska hembygdsforskare och amatörarkeologer. Av dessa kan speciellt nämnas Eric Andersson (Anderek) i Pjätteryd, Oskar Petersson i Virestad, Fabian Karlsson i Väckelsång och Lamech Rydeman i Göteryd. Rydeman, som blev kyrkoherde i Göteryd 1905, fick snabbt intresse för socknens hällkistor. När han kom dit var endast ett fåtal kända, men redan 1911 kunde 34 sådana gravar redovisas i Knut Kjellmarks arbete om förhistoriska fynd och fornlämningar i Kronobergs län. Efter ytterligare några tiotal år hade summan närmast sig 100 stycken. Rydeman var även en nitisk samlare av fornfynd och kunde så småningom redovisa ett åttiotal platser i socknen där grovt uppskattat cirka 2 000 förhistoriska föremål upphittats. Merparten av detta material fanns i Rydemans egen samling. Rydeman var en föregångsman vad gäller inrapportering av fornlämningar och fynd till Riksantikvarieämbetet. I ATA, Stockholm, finns ett femtontal rapporter arkiverade. Andreas Oldeberg från Historiska Museet i Stockholm besökte även Rydeman 1931 och dokumenterade samlingen. Efter Rydemans död 1944, skänktes en del av samlingen till Göteryds hembygdsförening. Materialet, som katalogiserades av Ebbe Westergren i slutet av 1970-talet, bildade underlag till hans uppsats *Södra Småland under yngre stenåldern och bronsåldern, en studie av bebyggelseutvecklingen i Göteryd, (1979)*.

Dokumentation efter förstagångsinventeringen

I början på 1960-talet utför J.-E. Anderbjörk en undersökning av ett röse i Väckelsånga socken och en hällkista i Linneryds socken. 1977 gör Anita Leipe begränsade undersökningar av de gamla kyrkplatserna i Väckelsånga och Stenbrohults socknar. Samma år inventerades några ekonomiska kartblad i östra delen av Älmeboda socken. Det arbetet gjordes i samband med revideringsinventeringen av Kalmar län.

Under början av 1980-talet utförde Riksantikvarieämbetet en partiell revideringsinventering, en s.k. E2-revidering, i Kronobergs län. Arbetet utfördes till stora delar byråmässigt och resulterade framför allt i en uppdatering av statusen för vissa typer av lämningar. Milstolpar och slagggvarp hörde till de kategorier som med tiden hade kommit att betraktas som fornlämningar. Vid E2-revideringen utfördes begränsade fältinsatser i socknarna Härlunda och Virestad av arkeologen Jan Norrman vid Riksantikvarieämbetet.

På 1980-talet utfördes boplotsundersökningar vid Horkoneryd i Södra Sandsjö socken och vid Juddhults socken i Göteryd. Dessutom undersöks en hällkista vid Norratorp i Linneryds socken (rapporter Smålands museum). Verksam arkeolog under denna tid är framför allt Eva Åhman, Smålands museum. Under 1990-talet kan noteras en arkeologisk utredning utefter väg 688 i Väckelsånga socken (Salminen 1993) samt utredning/förundersökning för dragning av vattenledning Hensmåla-Flisehult i Södra Sandsjö och Älmeboda socknar (Nilsson, Nylén 1997).

2001 års fornminnesinventering

Fältförberedelser

Inför den kommande inventeringssäsongen hölls ett planeringsmöte i Växjö den 8 mars 2001. Där deltog Britta Kihlstedt från Smålands museum, Bosse Jönsson, Sune Jönsson och Håkan Nilsson från Riksantikvarieämbetet och Per-Olof Törnqvist från Kulturmiljöenheten på länsstyrelsen. Excerpering i Ortnamnsarkivet i Uppsala (OAU) och Antikvarisk-topografiska arkivet (ATA) utfördes av Anette Färjare på Riksantikvarieämbetet i Stockholm. Per Holmgren och Brita Tronde, Smålands museum, gjorde kompletteringar i läns museets arkiv samt en genomgång av litteraturen. Excerpering av äldre lantmäterikartor på Lantmäterimyndighetens arkiv i Växjö gjordes av respektive inventerare i anslutning till fältarbetet. Som ett led i förberedelserna meddelade Smålands museum skriftligen berörda hembygdsföreningar om den förestående inventeringen.

Organisation

Fornminnesinventeringens fältarbete påbörjades den 17 april och avslutades den 7 december. Personal från Smålands museum och Riksantikvarieämbetet i Stockholm utförde arbetet. Riksantikvarieämbetets personal inventerade i Södra Sandsjö och Älmehoda socknar i Tingsryd kommun. Övriga områden svarade personal från Smålands museum för. Från Riksantikvarieämbetet deltog Anette Färjare, Bosse Jönsson, Håkan Nilsson och Anna-Lena Olsson. Från Smålands museum deltog Per Holmgren, Brita Tronde och Anna Ulfhielm.

Arbetstakten varierade mellan 1,5 och 3,0 km² per anställningsdag. I praktiken betyder det en större yta per arbetsdag.

Figur 4. Arbetstakten vid inventeringen 2001, redovisad sockenvis fördelad på anställningsdagar respektive arbetsdagar.

Socken	Antal i km ²	km ² per anställningsdag	km ² per arbetsdag
Göteryd	153	1,5	2,1
Hallaryd	108	2,7	3,8
Härlunda	117	2,7	3,8
Linneryd	166	1,8	2,5
Pjätteryd	117	2,7	3,8
Stenbrohult	117	2,5	3,5
Södra Sandsjö	110	2,3	3,2
Virestad	281	3,0	4,2
Väckelsång	111	1,6	2,1
Älmehoda	161	2,5	3,5

Fältarbete

Inriktning

Dokumentationen av områden med fossil åkermark i form av röjningsröseområden har prioriterats vid inventeringen år 2001, liksom vid föregående säsonger i länet. Redovisningen av skilda typer av fornlämningar belägna inom dessa områden har däremot generellt haft låg prioritet liksom detaljeringsgraden vid områdenas avgränsning. I Göteryds socken, där förekomsten av hällkistor är ovanligt stor, gjordes en särskilt satsning på inventering av stenåldersboplatser. Ungefär 30 extra anställningsdagar anslogs för lokalisering av boplatser, både genom intensifierat fältarbete och studier av äldre källmaterial. Allmänt för fornminnesinventeringen gäller att de förhistoriska fornlämningarna har prioriterats.

Resultat

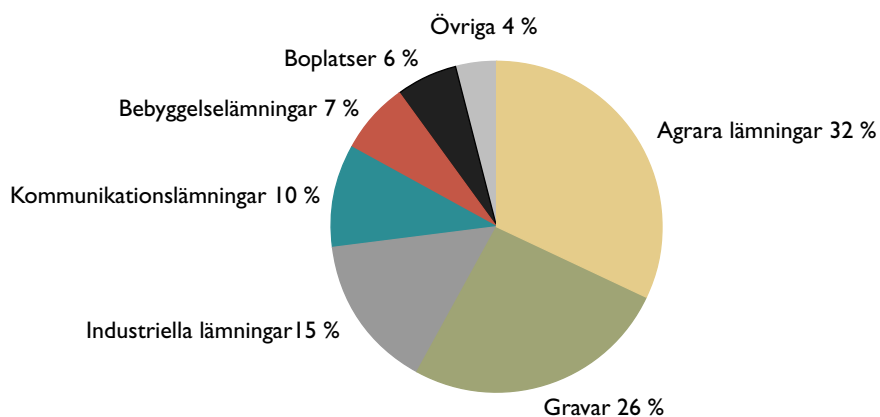
Allmänt

Under fornminnesinventeringen år 2001 registrerades sammanlagt 2 768 lokaler. Detta kan jämföras med 996 lokaler efter förstagångsinventeringen. Procentuellt betyder det en ökning med 178 procent, vilket i stora drag följer föregående års inventeringar i Kronobergs län. Av 1 772 nyfunna lokaler bedöms 1 139, dvs. cirka 64 procent, vara fasta fornlämningar. På dessa 1 139 lokaler med fornlämningsstatus, registrerades 1 752 lämningar. Tillhoppa med tidigare registreringar bedömdes totalt 2 291 lämningar på 1 467 lokaler som fasta fornlämningar.

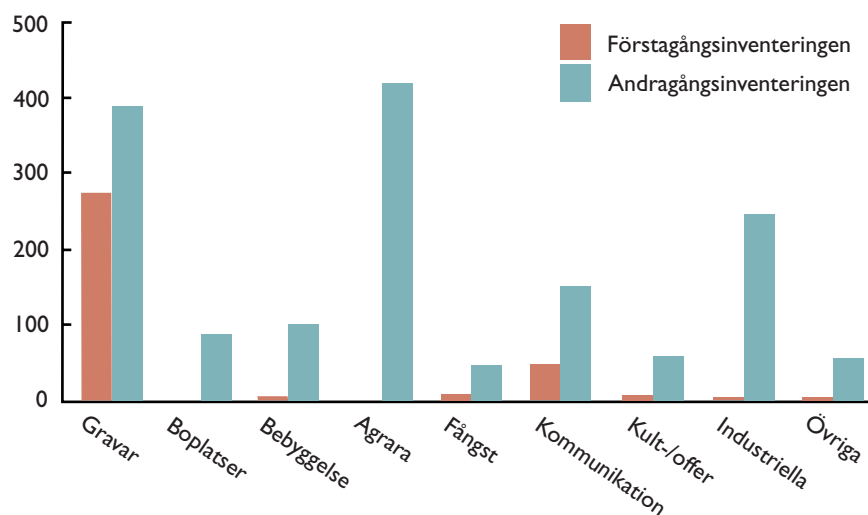
Det bör dock påpekas att en fornlämningslokal kan omfatta allt från ett enstaka punktobjekt till ett större område innehållande många lämningar. En lämning i det statistiska sammanhanget kan också i verkligheten innehålla många reella lämningar. Det vanligaste exemplet är röjningsröseområdet som i sin helhet räknas som en lämning, trots ett betydande innehåll anläggningar. Ökningen av antalet fornlämningslokaler per socken och med vilken täthet dessa förekommer framgår av tabell, figur 5. Fördelningen mellan de vanligaste fornlämningskategorierna framgår av diagrammet, figur 6. I stapeldiagrammet, figur 7, kan ökningen studeras kategorivis.

Socken	Antal fornlämningslokaler	Fornlämningslokaler/km ²	Varav nyfynd i procent
Göteryd	264	1,7	64
Hallaryd	114	1,1	90
Härlunda	84	0,7	94
Linneryd	237	1,4	78
Pjätteryd	107	0,9	83
Stenbrohult	131	1,1	81
Södra Sandsjö	30	0,3	83
Virestad	199	0,7	82
Väckelsång	169	1,5	77
Älmeboda	107	0,7	59

Figur 5. Resultatredovisning avseende registrerade fornlämningslokaler sockenvis inom arbetsområdet i Kronobergs län 2001.

Figur 6. Registrerade fornlämningslokaler efter andragångsinventeringen inom arbetsområdet i Kronobergs län 2001. Procentuell fördelning mellan kategorier.

Figur 7. Antalet registrerade fornlämningslokaler med avseende på olika kategorier vid förstagångs- respektive andragångsinventeringen, 2001 års arbetsområde i Kronobergs län.

Förhistoriska gravar

Sammanlagt 553 gravar på 388 lokaler registrerades vid inventeringen 2001. Jämfört med förstagångsinventeringen är det en ökning med 152 gravanläggningar på 110 lokaler. Utöver dessa registrerade gravar tillkommer ett stort antal uppgifter om nu borttagna eller ej återfunna anläggningar som nämns i den äldre litteraturen. Deras ungefärliga lägen har registrerats i den mån det varit möjligt.

Den vanligaste gravkategorin i västra delområdet är *hällkistor*. Utmärkande för denna kategori är framförallt spridningen i landskapet. De återfinns oftast ensamliggande eller några tillsammans i grupp. Terrängläget är i regel ett mindre flackt krön, men även avsatser i sluttningar förekommer. De har vanligen en omgivande anläggning bestående av tämligen små stensättningar eller rösen med något oval form (i hällkistans riktning). Själva kistan är vanligen 4–5 meter lång och någon meter bred, orienterad i nord-syd, med någon

dragning åt nordost-sydväst. I undantagsfall har naturliga jordfasta block nyttjats som sidor i kistorna i kombination med resta hällar. Som ett exempel på denna kategori kan nämnas ett nyfynd i Sedingehult, Virestads socken (RAÄ 343). Inom området som helhet finns 192 hällkistor registrerade, vilket är en ökning med 30 stycken. Nyfynden ligger ofta som impediment i odlingsmarken, där rester av hällkistan sticker upp bland röjningssten. Ett inte obetydligt antal övertäckta hällkistor ligger sannolikt kvar oupptäckta på åkerimpediment och liknande i anslutning till den historiska odlingsmarken. En del nyfynd består egentligen av ombedomningar av tidigare registrerade lokaler, där äldre källor omtalar hällkistor, som knappt är synliga i dagsläget. Hällkistorna har nästan undantagslöst blivit berövade sina takhällar, som varit eftertraktade byggnadsmaterial till broar, trappor etc.

Rösen av bronsålderskaraktär är framför allt vanliga i östra delområdet, i Tingsryds kommun. En del av dessa har imponerande storlek, t.ex. ”Styragårdsröset” i Väckelsångs socken, som är cirka 30 meter i diameter (RAÄ 32). Totalt finns 156 rösen registrerade, varav 61 nyfynd. Ungefär hälften av dessa är belägna i Linneryds socken. Som ett exempel därifrån kan nämnas en grupp av fem rösen. De ligger som impediment i byn Flålyckes inägomark, tre är i 15-metersklassen (Linneryds socken RAÄ 188–190).

Av den heterogena gravkategorin *stensättningar* finns totalt 136 registrerade anläggningar, vilket är en ökning med 46 stycken. Största ökningen har runda *stenfyllda stensättningar* med 32 nyfynd. Bland stensättningar med stenfyllning finns även registrerade kvadratiska, ovala och triangulära. Av de senare kan nämnas nyfyndet av en tresidig stensättning med kantkedja och resta hörnstenar vid Lycke i Virestads socken (RAÄ 253). Stensättningar med fyllning ligger i regel enstaka eller i små grupper om ett par anläggningar.

Övertorvade stensättningar finns framför allt i östra delområdet i Tingsryds kommun. De har i regel rund form, men ett par rektangulära förekommer även. Företrädesvis är de belägna på gravfält av yngre järnålderstyp i socknarna Väckelsång och Linneryd. Bland de övertorvade stensättningar finns även en handfull med kantvall. Dessa är i regel av betydande storlek och har inte alltid koppling till gravfälten. Som exempel på nyfynd i denna kategori kan nämnas en övertorvad stensättning, 20 meter i diameter, med kantvall och mitthög på golfbanan i Lidhem i Väckelsångs socken (RAÄ 193).

De *ofyllda stensättningarna*, är i regel ovala, men även ett par rektangulära förekommer. Samtliga är belägna på gravfält av yngre järnålderstyp i Tingsrydsdelen av arbetsområdet. Av det fåtal *treuddar*, som finns inom området, förekommer både övertorvade och stenfyllda. Ett par *övertorvade treuddar* finns på gravfältet vid kyrkan i Väckelsångs socken (RAÄ 19). Av kategorin *stenfyllda treuddar* fanns tidigare endast en registrerad (Älmeboda socken, RAÄ 2). Nu har ytterligare ett par tillkommit i Virestads och Stenbrohults socknar (RAÄ 267 respektive 205).

Högarna i området är liksom de *resta stenarna* (27 respektive 26 stycken), framför allt belägna på gravfälten i Linneryds och Väckelsångs socknar. En grupp högar finns dock invid Helge å vid Holmseryd i Göteryds socken. Antalet nyfynd av dessa gravtyper är marginell.

Förhistoriska boplatser

Vid inventeringen har totalt 95 boplatser och 227 lösfynd registrerats. Till de sistnämnda hör fyndplatser, som med varierande tillförlitlighet kunnat lokaliseras. Boplatser från förhistorisk tid är svåra och tidsödande att finna eftersom de i allmänhet är dolda under mark.

Figur 8. Anna Ulfhielm och Per Holmgren, Smålands museum, på en stenåldersboplats i Höö i Möckeln, Stenbrohults socken. Foto Brita Tronde, Smålands museum.

Äldre dokumentation av fyndplatser kan emellertid, då lägesangivelserna är noggranna, vara användbar vid lokaliseringen av boplatser. Under den gångna inventeringssäsongen gjordes en särskild insats på stenåldersinventering i Göteryds socken. Där kunde många boplatser återfinnas genom prosten Rydemans uppteckningar från 1900-talets första hälft. Mycket av den åkermark som då var i bruk är inte längre öppen och möjlig att besiktiga. Lyckligtvis kunde dock ofta fyndplatsernas lägen bestämmas genom intervjuer. Ofta rör det sig om mycket gamla människor som lämnat värdefulla upplysningar. De flesta av de 43 boplatser och 46 fyndplatser som registrerats i Göteryds socken har kommit fram på detta sätt.

På motsvarande sätt har äldre dokumentation av Eric Anderek i Pjätteryds socken och av Fabian Karlsson i Väckelsångs socken varit användbar. Knut Kjellmarks uppgifter har också i flera socknar legat till grund för ett stort antal registrerade boplatser och fyndplatser. I de flesta fall har tyvärr fyndplatserna inte närmare bestämning än till en bys ägor. Att detta ibland säger väldigt lite om den verkliga fyndplatsen visar flera av boplatserna i Göteryd. Ett exempel är boplatzen RAÄ nr 429 i Forreryd, där Rydeman skriver att dåvarande markägaren Hjalmar Pettersson i åkern väster om boningshuset påträffat två flintyxor, en skafthålsyxa, en flathuggen pilspets, en flintskrapa, flintknutor och flintavfall. Den aktuella gården visade sig vara ensligt belägen, mer än en kilometer från själva byn Forreryd.

För att nämna ett annat exempel på en boplats som lokaliserats utifrån äldre uppteckningar har Eric Anderek skrivit om en flintskrapa och en spjutspets av flinta som hittats på en ”numera landfast ö i Skepphultssjön”. Fynden på platsen lär för övrigt ha varit så rikliga att namnet ”Flintön” förekommit (Andersson 1940). Vid fornminnesinventeringen 2001 kunde med möda två flintavslag upphittas i en rotvälta på den nu helt skogbevuxna

Figur 9. Spisröse och trappsten till en husgrund på Idekulla gårdstomt, Virestads socken. Foto Brita Tronde, Smålands museum.

platsen (RAÄ nr 74, Pjätteryds socken). Även om många boplatser lokaliserats genom äldre uppgifter har också några upptäckts vid ren terrängrekognoscering. En sådan är boplatser vid skytteföreningens festplats i Göteryds socken. Den ligger på en udde i sjön Römningen och lokaliserades med hjälp av tiotalet flintavslag i den slitna markytan (RAÄ nr 375). Fyndförhållandena var desamma för en boplatser vid Sandsjön (Södra Sandsjö socken, RAÄ nr 51). Ytterligare en boplatser som bör nämnas, trots att den varit känd sedan tidigare, är den s.k. Klostergrottan i Almeboda socken (RAÄ nr 22). Boplatser är belägen under ett klippöverhäng och delundersöktes av Kjellmark på 1930-talet (Kjellmark 1934). Fynden utgjordes bl.a. av två tvärpilar samt delar av grönstensyxor.

Bebyggelselämningar

Sammanlagt 108 bebyggelselämningar har registrerats och bedömts som fornlämningar. 92 av dessa utgörs av övergivna *by-/gårdstomter*, vars lägen lokaliserats vid genomgången av äldre kartmaterial. I de flesta fallen rör det sig om enstaka övergivna bebyggelseenheter i en by eller att bebyggelsen förflyttats något. Helt övergivna jordregisterenheter förekommer dock också. Närmare 600 tomter som fortfarande är bebyggda och därmed inte bedömda som fornlämningar har också registrerats vid inventeringen. Antalet speglar dock inte totala antalet byar och gårdar inom arbetsområdet eftersom äldre kartmaterial i många fall saknas. I Virestads socken t.ex. saknas kartor för drygt 20 procent av primärenheterna.

Ett exempel på en fornlämningslokal med en övergiven gårdstomt är Idekulla i Virestads socken (figur 9), vars bebyggelse revs under första hälften av 1900-talet (RAÄ nr 93). På delar av inägomarken växer redan andra generationen skog. Då man studerat de äldre lantmäterikartorna och läst igenom akterna har det visat sig att byar som då ännu var

oskiftade haft äldre övergivna tomtlägen. Det framgår av att markområden benämnes exempelvis "Gamlegård", "Gamla tomten" eller "Gamla gårdsstaden". Uppskattningsvis har minst ett tiotal övergivna gårdslägen registrerats utifrån sådana uppgifter.

Vid Höö och Tångarne i Stenbrohults socken finns även synliga bebyggelse lämningar på platserna ifråga. (RAÄ nr 112 respektive 81). Tyvärr har Älmhults "Gamlegård", i östra utkanten av samhället, blivit exploaterat så sent som under de senaste årtiondena (Stenbrohult socken, RAÄ nr 238). Det gäller även motsvarande läge för Dihults gamla tomt (Stenbrohult socken, RAÄ nr 234).

Gårdar som övergivits tidigt, och varken finns i det kamerala materialet eller i det äldre kartmaterialet, benämnes ofta ödesbölen. I samband med inventeringen kan sådana upptäckas genom karaktäristisk fossil åkermark. Där finns oftast, förutom röjningsrösen, bandformiga och oregelbundna åkerytor av en typ som annars bara förekommer kring de historiska byarna. Själva bebyggelse lägena kan sällan identifieras. I Brännhult, Hallaryds socken, finns ett område kring vilket två olika traditioner cirkulerat (RAÄ nr 87). Den ena säger att byn övergavs vid digerdöden och den andra att gamla Brännhult skövlades och brändes vid något av de dansk-svenska krigen och sedan flyttades till sitt nuvarande läge.

En fornlämning vars karaktär som bebyggelse lämning egentligen kan diskuteras är den husgrund med vallformig begränsning som registrerats vid Bredebäckshult i Linneryds socken (RAÄ nr 78). Enstaka liknande anläggningar finns även på andra håll i länet och de har snarast karaktären av s.k. Broby-hus. Dessa uppträder i förhistoriska sammanhang, men ej klarlagt med vilken funktion.

Agrara lämningar

De agrara lämningarna dominerar nyfyndsstatistiken med 986 fornlämningar på 461 lokaler. Så gott som samtliga utgörs av *områden med fossil åkermark*. I de flesta fallen har enbart *röjningsrösen* registrerats inom områdena, men även *bandformiga och oregelbundna åkerytor* förekommer på många lokaler.

Fossil åkermark förekommer i hela arbetsområdet, men med olika täthet och delvis olika karaktär. De mest omfattande områdena med röjningsrösen av förhistorisk typ, s.k. hackerör, förekommer främst i norra delen av Tingsrydsområdet, men även i Virestads och Stenbrohults socknar, öster om sjön Möckeln. Spridningsbilden är i stort densamma som för gravtyper från brons- och äldre järnålder, rösen och stensättningar med fyllning.

Fossil åker av annan karaktär har registrerats i andra delar av arbetsområdet. Dels kan det röra sig om bevarade fragment av förskifteslandskapet, oftast i direkt anslutning till de historiska byarna. Dels kan det vara områden som bedöms tillhöra en övergiven bebyggelse enhet med medeltida ursprung. I bägge dessa fall finns förutom röjningsrösen även bandformiga och/eller oregelbundna åkerytor.

Exempel på ett omfattande område med fossil åkermark finns i anslutning till den historiska byn Taxås, Stenbrohults socken (RAÄ nr 170). Där har, utöver cirka 750 *röjningsrösen*, registrerats ett femtontal *oregelbundna åkerytor* och ett tiotal *bandformiga* sådana. Åkerytorna begränsas av hak och terrasskanter respektive jord-/stenvallar. Områdets perifera delar bedöms vara av förhistorisk karaktär. Det är tämligen vanligt att ett markområde som odlats under förhistorisk tid till sina centrala delar senare exploaterats av den historiska byn.

Ett av många andra områden där dock odlingen uteslutande bedöms vara av historiskt ursprung ligger i byn Skärshult, Pjätteryds socken (RAÄ nr 196). Karaktären på enstaka

Figur 10. Per Holmgren och Brita Tronde, Smålands museum, på ett röjningsröseområde i Linneryds socken. Foto Anna Ulfhielm, Smålands museum.

röjningsrösen kan vara svår att bedöma, men helhetsintrycket av ett större terrängavsnitt blir ofta avgörande. Eftersom ett så stort antal röjningsröseområden av förhistorisk karaktär registrerats vid inventeringen är det svårt att här nämna något enstaka. Flera nyupptäckta röjningsröseområden behandlas dock under avsnittet ”Särskilt bevarandevärda lokaler och miljöer”.

Kommunikationslämningar

Sammanlagt 148 kommunikationslämningar har registrerats och bedömts som fasta fornlämningar vid inventeringen. Den största kategorin utgörs av 92 *väghållningsstenar*, som bedömts som fornlämningar. De flesta av dessa står i ursprungligt läge, men enstaka har trots att de flyttats något, bedömts som fornlämningar, då de befunnit sig i sin rätta vägmiljö. Bland kategorin *milstolpar* har 36 bedömts som fornlämningar.

Därutöver har ett antal milstolpar som tillverkats i sen tid registrerats i Pjätteryds socken. De är uppresta på de ursprungliga stolparnas plats och imiterar skickligt de äkta. Eftersom milstolparna byråmässigt fått ändrad status vid den s.k. E2-revideringen och denna omfattat endast delar av arbetsområdet, finns en viss oklarhet i statistiken.

Övergivna vägsträckor kan i dagsläget bara i undantagsfall bedömas som fornlämningar. Utefter en äldre sträckning av riksväg 23, vid Hörda, finns flera väghållningsstenar samt en gammal stenbro, som var och en bedömts som fornlämningsobjekt (Virestads socken RAÄ nr 481–483). Själva vägen har dock inte klassificerats som fornlämning, då den inte kan uppfylla övergivenhetskriteriet.

Valvbroar som är belägna i äldre vägsträckor bedöms som fornlämningar, men tyvärr har dessa ofta rivits då vägen fått ny sträckning. I Göteryds socken har två broar, med vardera fyra respektive tre valv försvunnit (RAÄ nr 11 och 130). Dessa var ovanligt nog

Figur 11. Milstolpe och röse i Väckelsångs socken. Foto Anna Ulfhielm, Smålands museum.

Figur 12. Tjärframställningsplats i Ulriksmåla, Härlunda socken. Foto Brita Tronde, Smålands museum.

klassificerade som fornlämningar vid förstagångsinventeringen, men har alltså trots detta försvunnit. I Pjätteryds socken finns lyckligtvis tre gamla broar med vardera åtta valv bevarade, varav en ännu är i användning (RAÄ nr 13, 124 respektive 133).

Kult- och offerlämningar

Sammanlagt 32 fornlämningar rubricerade som kult-/offerlämningar har registrerats vid inventeringen år 2001. Motsvarande siffra vid förstagångsinventeringen var fem stycken. I stort sett handlar det om två sorters lämningar, *älvkvarnsförekomster* samt *offerkällor*. Efter förstagångsinventeringen fanns endast två älvkvarnsförekomster registrerade som fornlämningar och de ligger i Väckelsångs socken, varav en på ett takblock till en hällkista (RAÄ nr 118). I närheten av denna upptäcktes ytterligare en förekomst. I Virestads socken fanns ett par lokaler med tänkbara älvkvarnsförekomster registrerade, men bedömda som naturbildningar, vid förstagångsinventeringen. Dessa visade sig vid en besiktning vara riktiga älvkvarnar och dessutom kunde ytterligare 12 förekomster lokaliseras i socknen. En av dessa består av cirka 40 *älvkvarnar* på mittblocket till ett nyfunnet röse i Kvarnatorp (RAÄ nr 260).

Industriella lämningar

Totalt 221 fornlämningslokaler med skilda kategorier av industriella lämningar registrerades vid inventeringen. *Tjärdalarna* dominerar helt med 180 registrerade anläggningar. De är vanligast förekommande i Härlunda socken, men heller inte ovanliga i övriga delar av Älmhults kommun. Under de senaste åren har dessa lämningar uppmärksammats ute i bygden, ofta rensats upp och ibland t.o.m. återanvänts. Det rör sig så gott som uteslutande om rännor, i allmänhet omkring 10 meter långa och 2 till 2,5 meter breda med uppsamlingsgrop i änden. Som åskådligt exempel kan nämnas en ”tjärbränna” utefter vägen till Skärshult i Pjätteryds socken. Den är dessutom skyltad av hembygdsföreningen (RAÄ nr 147). Industrielämningar av skilda kategorier förekommer inte sällan samlade inom samma fornlämningsområde. Så är fallet med industrimiljön Gustafsfors, på en ö i Helge å. (Pjätteryds socken RAÄ nr 96). Där finns lämningar efter skilda verksamheter från 1780-talet och framåt, ett *handpappersbruk*, ett *garveri*, ett *färgeri* och en *vadmalstamp*. Vid själva fallet har även kvarn och såg legat, men där finns sedan 1900-talets början en mindre elkraftstation. Det kan dessutom nämnas att ruinerna efter ett par *brännerier* har registrerats, varav en i Härlunda socken. Den ligger i Ulriksmåla by och har mycket välbevarade och anslående lämningar (RAÄ nr 150).

Övrigt

Inom gruppen övriga lämningar har flertalet registreringar inte bedömts som fornlämningar. Av sammanlagt 208 lokaler har endast 27 erhållit fornlämningsstatus. Till dessa hör bl.a. *pestkyrkogårdar*, *kyrkogrunder* och *gränsmärken*. Två kategorier som sällan bedöms som fornlämningar är *plats med bruk/tradition/namn* och *naturbildning med bruk/tradition/namn*. Sammanlagt 38 respektive 27 sådana har registrerats. Av dessa har sju lokaler, ovanligt nog, bedömts som fasta fornlämningar. Som ett exempel kan ”Drakabacken” i Sånaböke nämnas (Stenbrohults socken, RAÄ nr 13). Kring den naturliga kullen finns en tradition knuten, vilken är dokumenterad redan år 1741 av Carl von Linné i hans Gotländska resa. Andra exempel på sådana här platser är ”Galgahallarna” och ”Trottes borg” i Virestads socken (RAÄ nr 86 respektive 369). Det är platser med sägner kring den grymme fogden Trotte och berättelserna har stark förankring i bygden.

Utåtriktad verksamhet

Information

Hembygdsföreningarna i området erhöll under våren ett informationsblad från Smålands museum om den kommande fornminnesinventeringen. Vid fältarbetet upprättades efterhand informella kontakter med representanter för de lokala föreningarna. Vid ett möte hos hembygdsföreningen i Virestad den 17 september presenterades resultat från inventeringen. Vid en kortare utflykt under kvällen visades också några av nyfynden i terrängen.

Fornminnesinventeringens resultat har fortlöpande behandlats i lokala massmedia. Artiklar var införda i tidningen Smålänningen den 18 maj och i Smålandsposten den 28 augusti respektive den 7 december. Det kan nämnas att den sistnämnda tidningsartikeln, vilken behandlade ett nyupptäckt ödesböle i Hallaryds socken, väckte intresse även på riksnivå. Radio Kronoberg och TV 4:s regionala nyheter hade reportage om inventeringen i början av juni (5:e?) respektive 22 augusti. I sammanhanget bör även nämnas en enkät som ingår i ett större arbete på Riksantikvarieämbetet om kulturarvsfrågor. Sluppmässigt utvalda personer i respektive arbetsområden intervjuades om sin syn på vad som är ”gamalt” och intressant.

Samråd

Under fältarbetssäsongen har fortlöpande diskussioner förts mellan involverad personal från Riksantikvarieämbetet och Smålands museum samt i viss mån även från Kulturmiljöenheten på länsstyrelsen. Fornlämningsärenden som berör arbetsområdet handläggs ofta i samarbete med inventeringspersonal.

Figur 13. Kyrkoruinen i Älmeboda, Älmeboda socken. Foto Bosse Jönsson, Riksantikvarieämbetet.

Utvärdering

Fältförberedelser

Förberedelserna inför fältarbetet har i stort sett fungerat tillfredsställande. Genomgången av lantmäterikartor, som utförts av respektive inventerare, har fungerat bra. Tidstillgången var, till skillnad från föregående säsonger, inte åtskild från fältarbetsdagarna i planeringen. Därför kan ingen särskild bedömning göras över hur utfallet varit. Det kan dessutom alltid diskuteras hur omfattande studierna bör vara. I skifteshandlingarna finns ofta värdefull skriftlig information, som emellertid är tidsödande att ta del av. Var och en som utfört arbetet har under den gångna säsongen gjort en egen bedömning av vilka insatser som krävts.

Organisation

Organisationen har präglats av ett gott samarbete mellan Riksantikvarieämbetet och Smålands museum. Att på förhand bedöma arbetsområdets socknar inbördes och deras respektive behov av inventeringstid är svårt. En återkommande kritik kan vara att man följt förstagångsinventeringens värderingar och resultat. På så sätt förstärker revideringsinventeringen redan kända fornlämningskoncentrationer. Tidstilldelningen upplevs alltid som knapp i respektive socknar och någon egentlig omfördelning av resurserna inom arbetsområdet har inte låtit sig göra under säsongen. Den högsta arbetstakten i området hade tilldelats Virestads socken, vilket knappast kan anses välmotiverat.

Fältarbete

Inriktning

Riktlinjerna för fornminnesinventeringen, med de begränsade resurser som står till förfogande, har i stort dragits upp redan under föregående inventeringssäsonger i länet. Arbetet under år 2001 har följt samma inriktning. Innebörden är att registreringen av fossil åkermark prioriterats vid fältarbetet i samtliga delområden, vilket också gett intressanta resultat. Ett för länet som helhet jämförbart material har varit en bra utgångspunkt för inventeringen. Även om de förhistoriska fornlämningarna allmänt sett prioriteras vid inventeringen finns i praktiken undantag. Tips från allmänheten kan inte negligeras då det rör sig om presumtiva fornlämningar. I Härlunda socken kom uppgifter om tjärdalar från snart sagt varje markägare. Uppsökandet och inläggningen av dessa kom helt att dominera arbetet i socknen.

Resultat och kvarstående kompletteringsbehov

En stor ökning av antalet registrerade fornlämningar betyder inte att inventeringen på något sätt är komplett. Vi vill här peka på några av bristerna.

Stenåldersboplatser är genom sin karaktär alltid svåra att finna vid en traditionell forn-

minnesinventering. Det vanligaste sättet att lokalisera boplatser är genom fynd i öppen åkermark, på eroderade sjöstränder eller i andra smärre markskador. Detta är dock tämligen tidsödande och har av tradition haft låg prioritet. Förutom i Göteryds socken har relativt lite tid kunnat läggas på detta och antalet återfunna boplatser motsvarar heller inte vad man kan anta verkligen finns.

Järnframställningsplatser är också en typ av fornlämning som är mer arbetskrävande och ibland omöjlig att inventera fram vid enbart okulärbesiktning. I de delar av arbetsområdet där järnframställning är känd, kan man förutsätta att ytterligare lokaler finns upptäckta.

Vad gäller innehållet i områden med *fossil åkermark* finns mer att uträtta. Beskrivningarna är mycket summariska och eventuella åkerformer har inte alltid noterats. Det kan även gälla t.ex. stensträngar och hägnadsvallar inom områdena.

Tjärdalar och andra lämningar efter småindustriell verksamhet har inte eftersökts med samma ambitionsnivå i alla berörda områden. I fornlämningstäta områden har förhistoriska lämningar prioriterats.

Särskilda terrängavsnitt där inventeringen, enkelt uttryckt, inte hunnits med finns i samtliga socknar. Observera att detta bara är exempel i stora drag, och ingen fullständig redovisning av marker som inte genomsökts vid inventeringen. I *Virestad* var arbetstakten mycket uppdriven och eftersom de centrala delarna av socknen visade sig rika på fornlämningar blev de mer perifera områdena i norr, öster och söder eftersatta. Likaså fanns knappast alls tid för boplatzinventering och en uppföljning av tidigare dokumenterade fyndplatser.

I *Linneryds* och *Väckelsångs* socknar uppger inventeraren att tiden inte har medgett en inläggning av samtliga röjningsröseområden som iakttagits.

I *Härlunda* socken användes nästan all tid till registrering av tjärdalar. Trots detta finns uppgifter som tyder på att de registrerade anläggningarna bara motsvarar en bråkdel av vad som är känt hos ortsbefolkning och skogsvårdsstyrelsen.

Särskilt bevarandevärda lokaler och miljöer

Det är svårt att peka ut särskilt bevarandevärda miljöer bland de fornlämningslokaler som registrerats inom ett så innehållsrikt arbetsområde som det i Kronobergs län år 2001. Det kan lätt framstå som om övriga områden då är mindre bevarandevärda i någon mening. Dels kan upplevelsevärdet och det vetenskapliga värdet skilja sig åt och dels beror det på perspektivet. Fornlämningarna i respektive socken kan sättas i relation till olika större områden. Vad som i kommunen är särskilt värdefullt kanske inte kan ses så i ett riksperspektiv. Detta får alltså bara ses som tämligen lösryckta exempel på några värdefulla fornlämningsmiljöer.

I *Göteryds socken* finns särskilda svårigheter att peka ut enstaka områden. Tillsammans med angränsande delar av grannsocknarna är koncentrationen av hällkistor helt unik. Dessa ligger mycket spridda och kan sällan knytas till andra fornlämningar. I *Juddhults by* finns två ovanligt stora och välbevarade hällkistor, snarast megalitiska till sin karaktär (RAÄ nr 179 och 191). Dessa är väl kända i bygden och har av tradition betraktats som särskilt värdefulla.

I *Göteryds socken* finns därutöver en miljö av helt annan karaktär som bör nämnas i sammanhanget. Den består av ett område intill Lillån vid *Askenäs säteri* med omfattande lämningar efter järnhantering (RAÄ nr 126). Vid en s.k. syneförrättning på säteriet 1615 noteras följande: ”...der jernbruket hade av ålder varit war är av sinnerhögarna stora som

bergh och war trädh växer i högarna öfwer 200 åhr gammalt”. Sannolikt åsyftas de nu registrerade lämningarna vid Lillån.

I *Hallaryds socken* bildar ödesbölet vid *Brännhult* en särskilt bevarandevärd miljö. Det finns behandlat i ett tidigare kapitel, under rubriken ”Resultat”.

I *Linneryds socken* har många förhistoriska röjningsröseområden och anslående gravar registrerats. Följande områden pekas ut som särskilt värdefulla. Söder om *Bredebäckshult* finns en miljö med röjningsrösen (RAÄ nr 34) och sammanlagt 25 gravar av skilda kategorier. Där finns rösen, hållkistor, stensättningar (varav en kvadratisk) samt ett varierat gravfält med bl.a. resta stenar (RAÄ nr 30, 33, 34, 36, 117, 120, 121, 123, och 140). Väster om samma by finns ett annat område med fossil åkermark och två nyfunna gravrösen (RAÄ nr 60, 138 och 139). Längs en höjdrygg vid *Flåboda* finns också ett röjningsröseområde (RAÄ nr 105) och många gravar. Knappt ett tjugotal gravanläggningar har registrerats i området och de flesta utgörs av rösen eller stensättningar (RAÄ nr 11, 12, 93, 94, 101, 102, 103, 104, 106). Avskilt från de övriga fornlämningarna finns emellertid också en domarring (RAÄ nr 107). Tyvärr har stora delar av området utsatts för täktverksamhet.

I *Pjätteryds socken* finns en åskådlig miljö som också den delvis beskrivits tidigare. Det är *Gustafsfors* med industrilämningar av skilda slag (RAÄ nr 96). I miljön som helhet ingår även den övergivna tomten till stamfastigheten Gåaryd med tillhörande fossil åkermark (RAÄ nr 97 och 98). Den är belägen cirka en kilometer nedströms Gustafsfors. I samma socken finns liksom i Göteryd flera värdefulla punktojekt som utgörs av hållkistor. En nyfunnen sådan i *Skärshult* utgör tillsammans med ett omfattande område av fossil åkermark en tilltalande miljö (RAÄ nr 195 och 196). Ytterligare ett område med fossil åkermark i Pjätteryds socken är av särskilt intresse. Det är sannolikt åkrar till gården Bjälkhytan, omnämnd 1575, men öde 1825 och då furuskog till Stenshult (RAÄ nr 77).

I *Stenbrohults socken* finns flera kulturhistoriskt värdefulla miljöer, men tyngdpunkten ligger då inte på fornlämningar. Det gäller *Höö*, *Möckelnäs* och *Råshult* där ett äldre odlingslandskap vårdas och i viss mån fortfarande hävdas. De två förstnämnda områdena är naturreservat och Råshult har en särställning som ett slags kulturminnesområde. Det under tidigare kapitel nämnda området vid *Taxås* är av stort värde. Där finns förutom den fossila åkermarken en hållkista, en stensättning samt en älvkvarnsförekomst (RAÄ nr 170, 11, 14 och 171).

I *Virestads socken* vid *Kvarnatorp* finns ett tämligen begränsat område inom vilket fem röjningsröseområden registrerats (RAÄ nr 252, 254, 255, 258, 261). Inom dessa områden finns fyra älvkvarnsförekomster och en triangulär stensättning (RAÄ nr 30, 253, 256, 259). På en åkerholme i byn ligger ett röse med mittblock varpå älvkvarnar registrerats (RAÄ nr 260). Ytterligare en miljö av liknande karaktär kan nämnas i sammanhanget. Den ligger vid *Åbogen* och där finns två områden med röjningsrösen, tre rösen och två älvkvarnsförekomster (RAÄ nr 52, 374–379).

I *Väckelsångs socken*, norr om själva samhället och öster om väg 30, finns ett mäktigt storröse (RAÄ nr 32). Längs en flack höjdsträckning i skogsområdet innanför röset finns ett par röjningsröseområden (RAÄ nr 97 och 100) samt ett tiotal gravar (RAÄ nr 24, 25, 26, 27, 34, 38, 96 och 98). De flesta utgörs av rösen som är omkring 15 meter i diameter.

Skador och hotbilder

Den största hotbilden mot fornlämningar utgörs trots särskilda insatser fortfarande av

skogsbruket. De mest omfattande fornlämningsområdena och mest välbevarade sådana ligger i skogsmark. Där finns med andra ord mest att förlora om kunskapen om fornlämningarna inte når ut. Enstaka fornlämningar som registrerades vid förstagångsinventeringen har kommit till skada eller försvunnit under 1900-talets andra hälft. Det rör sig dock om förhållandevis få anläggningar.

Utåtriktad verksamhet

Kontakterna med hembygdsföreningar, liksom med ortsbefolkningen i allmänhet, har varierat i omfattning. Det finns dock en tendens till att denna del av arbetet tar allt mer tid i besittning. Det finns ett stort behov av ytterligare information till markägare och andra intressenter, vilket inventeringen inte klarar av att fylla. Vid arbetet kommer man av naturliga skäl främst i kontakt med de människor som är hemma under dagen. I praktiken är också önskemålen om information både före och efter inventeringen av ett område svåra att uppfylla. En fullödlig information skulle tyvärr leda till att ingen tid fanns kvar till själva terrängrekognosceringen, vilken av nödvändighet är basen i verksamheten.

Referenser

Litteratur

- Anderek, E. H. 1952. Bidrag till en sockenbeskrivning. *Stenbrohult i forntid och nutid*; V. – 1954. *Från mina fäders bygd. Pjätteryd i gången tid*. Älmhult.
- Granskog, L., Ödeskog, W. 1926. *Boken om Sunnerbo, fragment till en häradsbeskrivning*. Ljungby.
- Gren, L. 1997. *Fossil åkermark*. (Fornlämningar i Sverige 1, andra reviderade upplagan). Riksantikvarieämbetet. Stockholm.
- Eriksson, A. 1986–87. Stolpastuge marknad. *Stenbrohult i forntid och nutid*.
- Holmgren, P., Jönsson, S. och Tronde, B. 1998. *1997 års fornminnesinventering i Kronobergs län. Växjö kommun*. (Fornminnesinventeringen Rapport 1998:3.) Riksantikvarieämbetet. Stockholm.
- Holmgren, P. och Tronde, B. 2000. *1999 års fornminnesinventering i Kronobergs län. Alvesta, Ljungby och Markaryds kommuner*. (Fornminnesinventeringen Rapport 2000:5.) Stockholm.
- Hyltén-Cavalliusföreningens årsbok*. 1940. Den första fornminnesinventeringen i Småland, prästerskapets rannsakingar om gamle antikiteter och monumenter 1667–1690.
- Jensen, R. (red.). 1997. *Fornminnesinventeringen – nuläge och kompletteringsbehov. En riksöversikt*. Riksantikvarieämbetet. Stockholm.
- Johansen, B. och Pettersson, I. 1993. *Från borg till bunker*. (Fornlämningar i Sverige 2). Riksantikvarieämbetet. Stockholm.
- Jönsson, S., Persson, E. och Roos, G. 1997. *1996 års fornminnesinventering i Kronobergs län. Tingsryds och Växjö kommuner*. Riksantikvarieämbetet. Stockholm.
- Jönsson, S. och Nyhlén, A. 2000. *1998 års fornminnesinventering i Kronobergs län*. Riksantikvarieämbetet. Stockholm.
- Karlsjö, B. 1995. Skånes och Blekinges riksgrens. *Skrifter utgivna genom dialekt- och ortnamnsarkivet i Lund*; 8. Lund.
- Kjellmark, K. 1911. *Utkast till beskrifning öfver Kronobergs läns förhistoriska fornlämningar och fynd*. Malmö.
- 1912. Från södra Smålands förhistoriska tid. *Ur Värends historia*. Växjö.
- 1923. Offerkällor. *Hyltén-Cavalliusföreningens årsbok*. Växjö.
- 1923. Var förekomma älvkvarnar i södra Småland. *Hyltén-Cavalliusföreningens årsbok*. Växjö.
- 1934. En bergboning från stenåldern i södra Småland. *Ymer*. Stockholm.
- 1932–44. *Värends fornminnen*. Växjö.
- Klang, L. 1987. Småland. Kronobergs län. *Med arkeologen Sverige runt* (red. S. Janson & E. B. Lundberg). Stockholm.
- Larsson, L.-O. 1980. Småländsk Bebyggelsehistoria. Från vikingatid till Vasatid. Allbo härad, Konga härad. *Acta Wexonensia Serie 1. History & Geography 1:2, 1:3*. Växjö.
- Linné, C. von. 1957. *Carl von Linnés Gotländska resa, förrättad 1741*. Stockholm.
- 1982. *Carl Linnaei Skånska resa, förrättad år 1749*. Södertälje.
- Nationalencyklopedin*, 1995. Sjuttonde bandet. Höganäs.

- Nihlén, J. 1932. Studier rörande äldre svensk järntillverkning. Med särskild hänsyn till Småland. *Jernkontorets bergshistoriska skriftserie; 2*. Stockholm.
- Petersson, O. 1971. *Virestad: tradition och historia*. Liatorp.
- Rosengren, J. 1975. (facsimile). *Konga härad*. Stockholm.
- Rydeman, L. 1922. Några anteckningar om fornlämningar och fynd i Göteryd. *Hyltén-Cavalliusföreningens Årsbok*. Växjö.
- Svedenfors, F. 1949. *Gränsbygden I*. Halmstad.
- 1954. *Gränsbygden II*. Malmö.
- 1942. *Svenska gods och gårdar*, Kronobergs län.
- Ståhle, C. I. och Stahre, N.-G. (red.). 1992. *Rannsakningar efter antikviteter*. Stockholm.
- Sundelin, U. 1921. Om stenåldersfolkets och sjönötens invandring till småländska höglandet. *Ymer*. Stockholm.
- Vejde, P. G. 1929. *Kronobergs Läns Herrgårdar*. Växjö.
- Westergren, E. 1979. *Södra Småland under stenåldern och bronsåldern*.
- Wieselgren, P. 1844–1846. *Ny Smålandsbeskrivning*. Växjö.
- Vide, S.-B. 1954. Hallaryds socken och kyrka i äldsta tid. *Hyltén-Cavalliusföreningens Årsbok*. Växjö.
- Virdestam, G. 1925. Bidrag till en sockenbeskrivning. *Stenbrohult i forntid och nutid; 1*.

Övriga källor

- Rydeman, L. Anteckningar rörande fynd från Göterydsbygden och jämväl några andra platser – vittnesbörd från förhistorisk tid. Odaterat manuskript i Smålands museums arkiv.
- Nilsson, B. Nylén, A. Smålands museum rapport 1997:6,1997:8.
- Åhman, E. Smålands museum rapport 1986.
- Åhman, E. Riksantikvarieämbetet rapport 1977 B2.
- Karlsson, F. Fornfynd från Boaryds by i Väckelsång socken avritade 1928. Manuskript i Smålands museums arkiv.

Bilaga

Statistisk redovisning av tabellerna I a–3 m

Tabell 1 a. Kronobergs län. Antikvarisk bedömning och antalet registrerade anläggningar/lokaler; i vissa fall endast lokaler; vid andragångsinventeringen 2001 (A) respektive förstagångsinventeringen 1949–50 (F), redovisade kommunvis. Flera aviseringar kan förekomma på samma fornlämningslokal, t.ex. R med namn och/eller upplysningsskrift. I kolumnerna Us (Upplysningsskrift) och Namn är inte lokaler, som även är aviserade med R eller (R) redovisade. Inpr. ej i kolumnen Fast fornlämning betyder att fornlämningen inte skall sättas ut på tryckt karta. I kolumnen Övrigt avser Inpr. ej att objektet inte är klassat som fast fornlämning.

Kommun	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej		Bevakas A	Ms		Us		Namn		Övrigt Inpr. ej		Summa		Skillnad
	A	F		A	F	A	F	A	F	A	F	A	F	
Tingsryd	804/543	324/138	132	8/8	8/8	3/3	–	8/8	10/10	335	127	1009	283	726
Älmhult	1487/924	215/190	371	18/17	23/22	3/3	1/1	23/23	31/31	461	472	1759	713	1046
Summa	2291/1467	539/328	503	26/25	31/30	6/6	1/1	31/31	41/41	796	599	2768	996	1772

Tabell 1 b. Tingsryds kommun, Kronobergs län. Antikvarisk bedömning och antalet registrerade anläggningar/lokaler; i vissa fall endast lokaler; vid andragångsinventeringen 2001 (A) respektive förstagångsinventeringen 1949 och 1950 (F), redovisade sockenvis. Flera aviseringar kan förekomma på samma fornlämningslokal, t.ex. R med namn och/eller upplysningsskrift. I kolumnerna Us (Upplysningsskrift) och Namn är inte lokaler, som även är aviserade med R eller (R) redovisade. Inpr. ej i kolumnen Fast fornlämning betyder att fornlämningen inte skall sättas ut på tryckt karta. I kolumnen Övrigt avser Inpr. ej att objektet inte är klassat som fast fornlämning.

Socken	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej		Bevakas A	Ms		Us		Namn		Övrigt Inpr. ej		Summa		Skillnad
	A	F		A	F	A	F	A	F	A	F	A	F	
Linneryd	294/237	68/51	55	–	–	–	–	2/2	2/2	70	39	352	92	260
S Sandsjö	36/30	5/5	6	–	–	2/2	–	–	1/1	83	21	121	27	94
Väckelsång	364/169	204/38	35	–	–	1/1	–	4/4	3/3	71	37	275	78	197
Älmeboda	110/107	47/44	36	8/8	8/8	–	–	2/2	4/4	111	30	261	86	175
Summa	804/543	324/138	132	8/8	8/8	3/3	–	8/8	10/10	335	127	1009	283	726

Tabell 1 c. Älmhults kommun, Kronobergs län. Antikvarisk bedömning och antalet registrerade anläggningar/lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andragångs-inventeringen 2001 (A) respektive förstagångsinventeringen 1949-50 (F), redovisade sockenvis. Flera aviseringar kan förekomma på samma fornlämningslokal, t.ex. R med namn och/eller upplysningsskrift. I kolumnerna Us (Upplysningsskrift) och Namn är inte lokaler, som även är aviserade med R eller (R) redovisade. Inpr. ej i kolumnen Fast fornlämning betyder att fornlämningen inte skall sättas ut på tryckt karta. I kolumnen Övrigt avser Inpr. ej att objektet inte är klassat som fast fornlämning.

Socken	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej		Bevakas A	Ms		Us		Namn		Övrigt Inpr. ej		Summa		Skillnad
	A	F		A	F	A	F	A	F	A	F	A	F	
Göteryd	447/289	102/96	87	1/1	4/4	–	1/1	4/4	8/8	124	120	492	228	264
Hallaryd	193/114	12/11	52	1/1	3/3	1/1	–	2/2	2/2	32	25	195	41	154
Härlunda	86/84	7/5	39	1/1	2/2	–	–	3/3	2/2	41	50	168	59	109
Pjätteryd	216/107	18/18	46	1/1	–	1/1	–	3/3	6/6	48	64	200	86	114
Stenbrohult	281/131	35/25	70	7/6	7/6	–	–	2/2	3/3	29	26	234	60	174
Virestad	264/199	41/35	77	7/7	7/7	1/1	–	9/9	10/10	187	187	470	239	231
Summa	1487/924	215/190	371	18/17	23/22	3/3	1/1	23/23	31/31	461	472	1759	713	1046

Tabell 2 a. Kronobergs län. Kategori- och kommunvis redovisning av antalet registrerade fasta fornlämningar (anläggningar/lokaler) vid andragångsinventeringen 2001.

Kommun	Gravar förhist.	Bo-platser, förhist.	Bebyggelse-lämningar	Agrara lämningar	Fångst-lämningar	Kommunikations-lämningar	Kult-/offer-lämningar	Industriella lämningar	Övriga	Summa
Tingsryd	301/165	25/24	32/31	300/268	3/3	41/40	8/7	4/4	9/9	804/543
Älmhult	252/223	70/69	76/69	686/193	25/22	107/101	24/22	229/217	18/18	1487/924
Summa	553/388	95/93	108/100	986/461	28/25	148/141	32/29	233/221	27/27	2291/1467

Tabell 2 b. Tingsryds kommun, Kronobergs län. Kategori- och sockenvis redovisning av antalet registrerade fasta fornlämningar (anläggningar/lokaler) vid andra-gångsinventeringen 2001.

Socken	Gravar förhist.	Bo-platser, förhist.	Bebyggelse-lämningar	Agrara lämningar	Fångst-lämningar	Kommunikations-lämningar	Kult-/offer-lämningar	Industriella lämningar	Övriga	Summa
Linneryd	117/73	8/8	6/6	146/143	1/1	12/11	–	2/2	2/2	294/237
S Sandsjö	14/11	2/2	2/2	15/15	–	–	–	–	2/2	36/30
Väckelsång	127/41	13/12	19/18	102/73	2/2	11/11	7/6	1/1	2/2	364/169
Älmeboda	43/40	2/2	5/5	37/37	–	18/18	1/1	1/1	3/3	110/107
Summa	301/165	25/24	32/31	300/268	3/3	41/40	8/7	4/4	9/9	804/543

Tabell 2 c. Älmhults kommun, Kronobergs län. Kategori- och sockenvis redovisning av antalet registrerade fasta fornlämningar (anläggningar/lokaler) vid andra-gångsinventeringen 2001.

Socken	Gravar förhist.	Bo-platser, förhist.	Bebyggelse-lämningar	Agrara lämningar	Fångst-lämningar	Kommunikations-lämningar	Kult-/offer-lämningar	Industriella lämningar	Övriga	Summa
Göteryd	122/110	43/43	18/14	168/33	6/6	24/23	3/3	59/55	4/4	447/289
Hallaryd	18/15	6/5	14/12	87/17	4/4	17/17	1/1	44/41	2/2	193/114
Härlunda	2/2	–	3/3	–	9/7	2/2	1/1	69/69	–	86/84
Pjätteryd	19/19	9/9	11/10	107/11	3/3	24/21	2/2	39/36	2/2	216/107
Stenbrohult	35/30	8/8	10/10	187/46	3/2	22/22	2/2	9/7	5/5	281/131
Virestad	56/47	4/4	20/20	137/86	–	18/16	15/13	9/9	5/5	264/199
Summa	252/223	70/69	76/69	686/193	25/22	107/101	24/22	229/217	18/18	1487/924

Tabell 3 a. Kronobergs län, Tingsryds och Älmhults kommuner. Antalet registrerade lämningar/lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andra-, respektive förstagångsinventeringen, redovisade kategorivis och efter sakord samt i vissa fall även arter, under vilka sakord sorterar, redovisade inom parentes. Antalet i specificeringen och i kategorisammanräkningen kan skilja på grund av att flera typer av lämningar kan finnas på samma lokal. Lokalerna räknas vid sammanställningen endast en gång. Inpr. ej i kolumnen Fast fornlämning betyder att fornlämningen inte skall sättas ut på tryckt karta. I kolumnen Övrigt avser Inpr. ej att objektet inte är klassat som fast fornlämning.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning	R, (R), Inpr. ej
Gravar, förhistoriska	553/388	59/49	62/57	401/278	76/75
(Gravfält)	(116/7)	–	–	(106/6)	–
Domarring klumpstenar	1/1	–	–	1/1	–
Domarring okänd typ	–	–	2/1	–	–
Domarring resta stenar	5/3	–	–	5/3	–
Flatmarksgrav	–	–	1/1	–	–
Gravanläggning okänd typ	1/1	–	1/1	–	–
Hällkista	192/183	12/12	47/44	162/155	24/24
Hög	27/9	6/1	–	23/6	2/2
Klumpstenar	3/1	–	–	–	–
Rest sten	26/10	4/2	2/2	18/7	4/4
Röse oregelbundet	–	1/1	–	–	1/1
Röse runt	156/136	24/22	9/8	95/93	31/31
Skeppsättning	1/1	–	–	1/1	–
Stensättning ofylld oval	6/2	–	–	6/2	–
Stensättning ofylld rektangulär	2/1	–	–	2/1	–
Stensättning stenfylld kvadratisk	4/4	–	–	1/1	2/2
Stensättning stenfylld oregelbunden	1/1	1/1	–	1/1	1/1
Stensättning stenfylld oval	6/6	3/3	–	–	2/2
Stensättning stenfylld rund	48/41	8/7	–	16/11	9/8
Stensättning stenfylld triangulär	1/1	–	–	–	–
Stensättning övertorvad oregelbunden	1/1	–	–	1/1	–
Stensättning övertorvad rektangulär	2/2	–	–	2/2	–

Fortsättning på nästa sida.

Fortsättning från föregående sida.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Stensättning övertorvad rund	65/13	–	–	64/6	1/1
Treudd stenfylld	3/3	–	–	1/1	–
Treudd övertorvad	2/1	–	–	2/1	–
Boplatser, förhistoriska	95/93	37/37	240/233	–	32/32
Boplatslämning	95/93	25/25	1/1	–	22/22
Depåfynd	–	–	2/2	–	–
Fyndsamling	–	–	10/10	–	–
Lösfynd	–	12/12	227/220	–	10/10
Bebyggelselämningar	108/100	490/377	227/223	1/1	180/180
Bebyggelselämning annan	2/1	–	5/5	–	10/10
Bytomt/gårdstomt	92/85	488/375	84/80	1/1	8/8
Husgrund vallformig begränsning	1/1	–	–	–	–
Torplämning	13/13	2/2	156/156	–	162/162
Agrara lämningar	986/461	7/7	63/36	–	14/13
Fossil åker bandformig	64/16	4/1	13/14	–	–
Fossil åker oregelbunden	443/54	–	13/2	–	–
Röjningsröse/ röjningsröseområde	455/450	3/3	32/31	–	9/9
Stensträng	24/15	–	3/2	–	3/2
Fångstlämningar	28/25	4/4	4/1	8/6	9/6
Fångstgrop	28/25	4/4	4/1	8/6	9/6
Kommunikationslämningar	148/141	4/3	56/54	26/26	58/56
Bro	13/13	2/1	25/24	4/4	33/31
Färdväg övrig	2/2	–	–	–	–
Hålväg	3/3	–	–	–	–
Labyrint	–	–	1/1	–	–
Marknadsplats	1/1	1/1	1/1	–	1/1
Milstolpe	36/36	1/1	8/8	22/22	15/15

Fortsättning på nästa sida.

Fortsättning från föregående sida.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Vägbank	1/1	–	–	–	–
Väghållningssten	92/86	–	21/20	–	9/9
Kult-/offerlämningar	32/29	4/4	8/8	5/5	22/22
Hälsokälla/pilgrimskälla	–	–	1/1	–	1/1
Offerkast	–	–	1/1	–	1/1
Offerkälla	9/9	2/2	5/5	3/3	16/16
Älvkvarnsförekomst	23/20	2/2	1/1	2/2	4/4
Industriella lämningar	233/221	19/18	68/67	1/1	95/93
Brott/täkt	–	–	1/1	–	1/1
Blästerugn	–	1/1	–	–	1/1
Gruvhål	–	–	1/1	–	1/1
Industrilämning/ bruksruin annan	16/13	–	20/20	–	17/17
Järnbrukslämning/ järnbruksruin	–	–	1/1	–	–
Kanallämning	–	–	1/1	–	–
Kolbotten	–	–	4/4	–	2/2
Kvarnlämning/kvarnruin	1/1	–	18/18	–	11/11
Pappersbrukslämning/-ruin	1/1	–	1/1	–	–
Slaggförekomst	23/23	6/6	5/5	–	14/14
Slaggvarp	12/10	–	–	1/1	8/7
Sågverkslämning/-ruin	–	–	1/1	–	–
Tegelbrukslämning/-ruin	–	–	1/1	–	1/1
Tjärdal	180/171	12/12	18/17	–	48/47
Övriga lämningar	27/27	9/9	182/172	2/2	203/192
Avrättningsplats	1/1	–	–	–	1/1
Borgruin/-område	3/3	2/2	–	–	3/3
Byggnad annan	–	–	9/9	–	46/44
Fornlämningsliknande bildning	–	–	12/11	–	14/13

Fortsättning på nästa sida.

Fortsättning från föregående sida.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Fornlämningsliknande lämning	–	–	41/35	–	30/27
Fyndplats annan	–	–	1/1	–	1/1
Grav övrig	–	–	4/4	–	4/4
Gränsmärke	4/4	–	12/12	–	7/7
Hembygdsgård	–	–	4/4	–	2/2
Kyrkogrund/kapellgrund	2/2	–	–	–	–
Kyrkoruin	1/1	–	–	1/1	–
Kyrkplats/kapellplats	2/2	3/3	–	–	2/2
Minnesinskrift annan	–	–	6/6	–	5/5
Minnessten	2/2	–	24/23	1/1	23/22
Naturföremål med bruk/tradition/namn	4/4	–	34/34	–	28/28
Perkyrkogård/ kolerakyrkogård	3/3	1/1	1/1	2/2	5/5
Plats med bruk/tradition/namn	3/3	1/1	24/24	–	11/11
Ristning annan	–	–	2/2	–	2/2
Runristning annan	–	–	1/1	–	1/1
Ödekyrka	–	–	1/1	–	–
Ödekyrkogård	1/1	–	–	1/1	–
Övrigt	1/1	–	8/8	–	19/18
Summa	2291/1467	633/503	931/855	539/328	696/671

Tabell 3 b. Tingsryds kommun, Kronobergs län. Antalet registrerade lämningar/lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andra-, respektive förstagångsinventeringen, redovisade kategorivis och efter sakord samt i vissa fall även arter, under vilka sakord sorterar, redovisade inom parentes. För ytterligare information, se tabell 3 a.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Gravar, förhistoriska	301/165	6/5	12/11	216/111	31/31
(Gravfält)	(110/6)	–	–	(100/5)	–
Domarring klumpstenar	1/1	–	–	1/1	–
Flatmarksgrav	–	–	1/1	–	–
Gravanläggning okänd typ	1/1	–	–	–	–
Hällkista	29/29	–	4/4	25/25	2/2
Hög	21/5	–	–	19/4	2/2
Klumpstenar	3/1	–	–	–	–
Rest sten	23/7	2/1	–	17/6	–
Röse runt	113/94	3/3	7/6	68/67	21/21
Skeppssättning	1/1	–	–	1/1	–
Stensättning ofyllt oval	6/2	–	–	6/2	–
Stensättning ofyllt rektangulär	2/1	–	–	2/1	–
Stensättning stenfylld kvadratisk	2/2	–	–	1/1	1/1
Stensättning stenfylld oregelbunden	1/1	–	–	1/1	–
Stensättning stenfylld oval	1/1	1/1	–	–	1/1
Stensättning stenfylld rund	26/25	–	–	5/5	3/3
Stensättning övertorvad oregelbunden	1/1	–	–	1/1	–
Stensättning övertorvad rektangulär	2/2	–	–	2/2	–
Stensättning övertorvad rund	65/13	–	–	64/6	1/1
Treudd stenfylld	1/1	–	–	1/1	–
Treudd övertorvad	2/1	–	–	2/1	–

Fortsättning på nästa sida.

Fortsättning från föregående sida.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Boplatser, förhistoriska	25/24	2/2	154/147	–	5/5
Boplatslämning	25/24	2/2	1/1	–	4/4
Fyndsamling	–	–	5/5	–	–
Lösfynd	–	–	148/141	–	1/1
Bebyggelselämningar	32/31	189/119	92/88	–	2/2
Bebyggelselämning annan	–	–	1/1	–	1/1
Bytomt/gårdstomt	20/19	189/119	84/80	–	–
Husgrund vallformig begränsning	1/1	–	–	–	–
Torplämning	11/11	–	7/7	–	1/1
Agrara lämningar	300/268	2/2	19/18	–	6/6
Fossil åker oregelbunden	17/3	–	–	–	–
Röjningsröse/ röjningsröseområde	259/259	2/2	19/18	–	6/6
Stensträng	24/15	–	–	–	–
Fångstlämningar	3/3	–	–	–	–
Fångstgrop	3/3	–	–	–	–
Kommunikationslämningar	41/40	2/1	14/13	14/14	20/19
Bro	2/2	2/1	3/3	–	7/6
Marknadsplats	–	–	1/1	–	1/1
Milstolpe	18/18	–	2/2	14/14	5/5
Väghållningssten	21/20	–	8/7	–	7/7
Kult-/offerlämningar	8/7	–	3/3	3/3	10/10
Offerkälla	1/1	–	2/2	1/1	8/8
Älvkvarnsförekomst	7/6	–	1/1	2/2	2/2
Industriella lämningar	4/4	4/3	16/15	–	12/11
Blästerugn	–	1/1	–	–	1/1
Industrilämning/ bruksruin annan	–	–	1/1	–	–
Järnbrukslämning/ järnbruksruin	–	–	1/1	–	–

Fortsättning på nästa sida.

Fortsättning från föregående sida.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Kolbotten	–	–	1/1	–	–
Kvarnlämning/kvarnruin	–	–	5/5	–	4/4
Slaggförekomst	3/3	3/3	2/2	–	5/5
Slaggvarp	–	–	–	–	1/1
Tegelbrukslämning/-ruin	–	–	1/1	–	1/1
Tjärdal	1/1	–	5/4	–	1/1
Övriga lämningar	9/9	–	63/61	2/2	65/61
Byggnad annan	–	–	–	–	21/21
Fornlämningsliknande bildning	–	–	1/1	–	1/1
Fornlämningsliknande lämning	–	–	22/22	–	14/12
Grav övrig	–	–	1/1	–	1/1
Gränsmärke	1/1	–	11/11	–	6/6
Hembygdsgård	–	–	2/2	–	2/2
Kyrkoruin	1/1	–	–	1/1	–
Kyrkplats/kapellplats	1/1	–	–	–	–
Minnessten	1/1	–	9/9	1/1	9/9
Naturföremål med bruk/tradition/namn	2/2	–	8/8	–	4/4
Pestkyrkogård/ kolerakyrkogård	2/2	–	–	2/2	3/3
Plats med bruk/tradition/namn	–	–	5/5	–	1/1
Ödekyrka	–	–	1/1	–	–
Ödekyrkogård	1/1	–	–	1/1	–
Övrigt	–	–	3/3	–	3/3
Summa	804/543	205/132	373/351	324/138	151/145

Tabell 3 c. Älmhults kommun, Kronobergs län. Antalet registrerade lämningar/lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andra-, respektive förstagångsinventeringen, redovisade kategorivis och efter sakord samt i vissa fall även arter, under vilka sakord sorterar, redovisade inom parentes. För ytterligare information, se tabell 3 a.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Gravar, förhistoriska	252/223	53/44	50/46	185/167	45/44
(Gravfält)	(6/1)	–	–	(6/1)	–
Domarring okänd typ	–	–	2/1	–	–
Domarring resta stenar	5/3	–	–	5/3	–
Gravanläggning okänd typ	–	–	1/1	–	–
Hällkista	163/154	12/12	43/40	137/130	22/22
Hög	6/4	6/1	–	4/2	–
Rest sten	3/3	2/1	2/2	1/1	4/4
Röse oregelbundet	–	1/1	–	–	1/1
Röse runt	43/42	21/19	2/2	27/26	10/10
Stensättning stenfylld kvadratisk	2/2	–	–	–	1/1
Stensättning stenfylld oregelbunden	–	1/1	–	–	1/1
Stensättning stenfylld oval	5/5	2/2	–	–	1/1
Stensättning stenfylld rund	22/16	8/7	–	11/6	6/5
Stensättning stenfylld triangulär	1/1	–	–	–	–
Treudd stenfylld	2/2	–	–	–	–
Boplatser, förhistoriska	70/69	35/35	86/86	–	27/27
Boplatslämning	70/69	23/23	–	–	18/18
Depåfynd	–	–	2/2	–	–
Fyndsamling	–	–	5/5	–	–
Lösfynd	–	12/12	79/79	–	9/9
Bebyggelselämningar	76/69	301/258	135/135	1/1	178/178
Bebyggelselämning annan	2/1	–	4/4	–	9/9
Bytomt/gårdstomt	72/66	299/256	–	1/1	8/8
Torplämning	2/2	2/2	149/149	–	161/161

Fortsättning på nästa sida.

Fortsättning från föregående sida.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Agrara lämningar	686/193	5/5	44/18	–	8/7
Fossil åker bandformig	64/16	4/1	13/4	–	–
Fossil åker oregelbunden	426/51	–	13/2	–	–
Röjningsröse/ röjningsröseområde	196/191	1/1	13/13	–	3/3
Stensträng	–	–	3/2	–	3/2
Fångstlämningar	25/22	4/4	4/1	8/6	9/6
Fångstgrop	25/22	4/4	4/1	8/6	9/6
Kommunikationslämningar	107/101	2/2	42/41	12/12	38/37
Bro	11/11	–	22/21	4/4	26/25
Färdväg övrig	2/2	–	–	–	–
Hålväg	3/3	–	–	–	–
Labyrint	–	–	1/1	–	–
Marknadsplats	1/1	1/1	–	–	–
Milstolpe	18/18	1/1	6/6	8/8	10/10
Vägbank	1/1	–	–	–	–
Väghållningssten	71/66	–	13/13	–	2/2
Kult-/offerlämningar	24/22	4/4	5/5	2/2	2/12
Hälsokälla/pilgrimskälla	–	–	1/1	–	1/1
Offerkast	–	–	1/1	–	1/1
Offerkälla	8/8	2/2	3/3	2/2	8/8
Älvkvarnsförekost	16/14	2/2	–	–	2/2
Industriella lämningar	229/217	15/15	52/52	1/1	83/82
Brott/täkt	–	–	1/1	–	–
Gruvhål	–	–	1/1	–	1/1
Industrilämning/ bruksruin annan	16/13	–	19/19	–	17/17
Kanallämning	–	–	1/1	–	–
Kolbotten	–	–	3/3	–	2/2

Fortsättning på nästa sida.

Fortsättning från föregående sida.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Kvarnlämning/kvarnruin	1/1	–	13/13	–	7/7
Pappersbrukslämning/-ruin	1/1	–	1/1	–	–
Slaggförekomst	20/20	3/3	3/3	–	9/9
Slaggvarp	12/10	–	–	1/1	7/6
Sågverkslämning/-ruin	–	–	1/1	–	–
Tjärdal	179/170	12/12	13/13	–	47/46
Övriga lämningar	18/18	9/9	119/111	–	138/131
Avrättningsplats	1/1	–	–	–	1/1
Borgruin/-område	3/3	2/2	–	–	3/3
Byggnad annan	–	–	9/9	–	25/23
Fornlämningsliknande bildning	–	–	11/10	–	13/12
Fornlämningsliknande lämning	–	–	19/13	–	16/15
Fyndplats annan	–	–	1/1	–	1/1
Grav övrig	–	–	3/3	–	3/3
Gränsmärke	3/3	–	1/1	–	1/1
Hembygdsgård	–	–	2/2	–	–
Kyrkogrund/kapellgrund	2/2	–	–	–	–
Kyrkplats/kapellplats	1/1	3/3	–	–	2/2
Minnesinskrift annan	–	–	6/6	–	5/5
Minnessten	1/1	–	15/14	–	14/13
Naturföremål med bruk/tradition/namn	2/2	–	26/26	–	24/24
Pestkyrkogård/ kolerakyrkogård	1/1	1/1	1/1	–	2/2
Plats med bruk/tradition/namn	3/3	1/1	19/19	–	10/10
Ristning annan	–	–	2/2	–	2/2
Runristning annan	–	–	1/1	–	–
Övrigt	1/1	–	5/5	–	16/15
Summa	1487/924	428/371	558/504	215/190	545/526

Tabell 3 d. Linneryds socken, Tingsryds kommun, Kronobergs län. Antalet registrerade lämningar/lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andra-, respektive förstagångsinventeringen, redovisade kategorivis och efter sakord samt i vissa fall även arter, under vilka sakord sorterar, redovisade inom parentes. För ytterligare information, se tabell 3 a.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Gravar, förhistoriska	117/73	4/3	6/6	65/48	22/22
(Gravfält)	(30/2)	–	–	(15/1)	–
Domarring klumpstenar	1/1	–	–	1/1	–
Flatmarksgrav	–	–	1/1	–	–
Hällkista	10/10	–	4/4	7/7	2/2
Hög rund	1/1	–	–	1/1	2/2
Klumpstenar	3/1	–	–	–	–
Rest sten	20/5	2/1	–	14/4	–
Röse runt	64/50	2/2	1/1	33/33	15/15
Skeppsättning	1/1	–	–	1/1	–
Stensättning stenfylld kvadratisk	1/1	–	–	–	1/1
Stensättning stenfylld rund	7/7	–	–	2/2	2/2
Stensättning övertorvad rektangulär	1/1	–	–	1/1	–
Stensättning övertorvad rund	8/3	–	–	5/1	–
Boplatser, förhistoriska	8/8	–	43/41	–	2/2
Boplatslämning	8/8	–	–	–	1/1
Fyndsamling	–	–	1/1	–	–
Lösfynd	–	–	42/40	–	1/1
Bebyggelselämningar	6/6	76/51	–	–	–
Bytomt/gårdstomt	5/5	76/51	–	–	–
Husgrund vallformig begränsning	1/1	–	–	–	–
Agrara lämningar	146/143	–	4/4	–	3/3
Fossil åker oregelbunden	4/1	–	–	–	–
Röjningsröse/ röjningsröseområde	134/134	–	4/4	–	3/3
Stensträng	8/5	–	–	–	–

Fortsättning på nästa sida.

Fortsättning från föregående sida.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Fångstlämningar	1/1	–	–	–	–
Fångstgrop	1/1	–	–	–	–
Kommunikationslämningar	12/11	–	2/2	2/2	1/1
Milstolpe	1/1	–	1/1	2/2	–
Väghållningssten	11/10	–	1/1	–	1/1
Kult-/offerlämningar	–	–	–	–	3/3
Offerkälla	–	–	–	–	3/3
Industriella lämningar	2/2	1/1	1/1	–	2/2
Slaggförekomst	2/2	1/1	1/1	–	1/1
Slaggvarp	–	–	–	–	1/1
Övriga lämningar	2/2	–	16/16	–	8/8
Byggnad annan	–	–	–	–	2/2
Fornlämningsliknande lämning	–	–	6/6	–	2/2
Gränsmärke	–	–	2/2	–	1/1
Kyrkplats/kapellplats	1/1	–	–	–	–
Marknadsplats	–	–	1/1	–	1/1
Naturföremål med bruk/tradition/namn	–	–	3/3	–	–
Pestkyrkogård/ kolerakyrkogård	1/1	–	–	1/1	2/2
Plats med bruk/tradition/namn	–	–	2/2	–	–
Ödekyrka	–	–	1/1	–	–
Övrigt	–	–	1/1	–	–
Summa	294/237	81/55	72/69	68/51	41/41

Tabell 3 e. Södra Sandsjö socken, Tingsryds kommun, Kronobergs län. Antalet registrerade lämningar/lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andra-, respektive förstagångsinventeringen, redovisade kategorivis och efter sakord samt i vissa fall även arter, under vilka sakord sorterar, redovisade inom parentes. För ytterligare information, se tabell 3 a.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Gravar, förhistoriska	14/11	–	–	4/4	–
Hällkista	2/2	–	–	2/2	–
Röse runt	9/6	–	–	2/2	–
Stensättning stenfylld rund	3/3	–	–	–	–
Boplatser, förhistoriska	2/2	2/2	16/16	–	–
Boplatslämning	2/2	2/2	–	–	–
Fyndsamling	–	–	2/2	–	–
Lösfynd	–	–	14/14	–	–
Bebyggelselämningar	2/2	1/1	42/41	–	–
Bytomt/gårdstomt	2/2	1/1	42/41	–	–
Agrara lämningar	15/15	2/2	13/12	–	–
Röjningsröse/ röjningsröseområde	15/15	2/2	13/12	–	–
Kommunikationslämningar	–	–	5/4	–	2/2
Bro	–	–	2/2	–	2/2
Väghållningssten	–	–	3/2	–	–
Industriella lämningar	–	1/1	8/7	–	4/4
Järnbrukslämning/-ruin	–	–	1/1	–	–
Kvarnlämning/kvarnruin	–	–	4/4	–	3/3
Slaggförekomst	–	1/1	–	–	–
Tjärdal	–	–	3/2	–	1/1
Övriga lämningar	2/2	–	7/7	–	17/17
Byggnad annan	–	–	–	–	13/13
Fornlämningsliknande lämning	–	–	3/3	–	2/2
Gränsmärke	1/1	–	4/4	–	–
Hembygdsgård	–	–	–	–	1/1
Naturföremål med bruk/tradition/namn	1/1	–	–	–	1/1
Summa	36/30	6/6	91/85	5/5	22/22

Tabell 3 f. Väckelsångs socken, Tingsryds kommun, Kronobergs län. Antalet registrerade lämningar/lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andra-, respektive förstagångsinventeringen, redovisade kategorivis och efter sakord samt i vissa fall även arter, under vilka sakord sorterar, redovisade inom parentes. För ytterligare information, se tabell 3 a.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Gravar, förhistoriska	127/41	1/1	5/4	108/23	6/6
(Gravfält)	80/4)	–	–	85/4)	–
Gravanläggning okänd typ	1/1	–	–	–	–
Hällkista	3/3	–	–	3/3	–
Hög rund	20/4	–	–	18/3	–
Rest sten	1/1	–	–	1/1	–
Röse runt	19/18	–	5/4	11/11	3/3
Stensättning ofylld oval	6/2	–	–	6/2	–
Stensättning ofylld rektangulär	2/1	–	–	2/1	–
Stensättning stenfylld kvadratisk	1/1	–	–	1/1	–
Stensättning stenfylld oregelbunden	1/1	–	–	1/1	–
Stensättning stenfylld oval	–	1/1	–	–	1/1
Stensättning stenfylld rund	12/11	–	–	2/2	1/1
Stensättning övertorvad oregelbunden	1/1	–	–	1/1	–
Stensättning övertorvad rektangulär	1/1	–	–	1/1	–
Stensättning övertorvad rund	57/10	–	–	59/5	1/1
Treudd övertorvad	2/1	–	–	2/1	–
Boplatser, förhistoriska	13/12	–	54/50	–	2/2
Boplatslämning	13/12	–	1/1	–	2/2
Fyndsamling	–	–	1/1	–	–
Lösfynd	–	–	52/48	–	–
Bebyggelselämningar	19/18	69/33	5/5	–	–
Bytomt/gårdstomt	8/7	69/33	1/1	–	–

Fortsättning på nästa sida.

Fortsättning från föregående sida.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Torplämning	11/11	–	4/4	–	–
Agrara lämningar	102/73	–	–	–	3/3
Fossil åker oregelbunden	13/2	–	–	–	–
Röjningsröse/ röjningsröseområde	73/73	–	–	–	3/3
Stensträng	16/10	–	–	–	–
Fångstlämningar	2/2	–	–	–	–
Fångstgrop	2/2	–	–	–	–
Kommunikationslämningar	11/11	2/1	3/3	6/6	7/6
Bro	1/1	2/1	1/1	–	4/3
Milstolpe	9/9	–	1/1	6/6	3/3
Väghållningssten	1/1	–	1/1	–	–
Kult-/offerlämningar	7/6	–	1/1	3/3	5/5
Offerkälla	1/1	–	1/1	1/1	4/4
Älvkvarnsförekomst	6/5	–	–	2/2	1/1
Industriella lämningar	1/1	–	1/1	–	1/1
Slaggförekomst	1/1	–	–	–	1/1
Tegelbrukslämning/-ruin	–	–	1/1	–	1/1
Övriga lämningar	2/2	–	14/14	2/2	16/16
Byggnad annan	–	–	–	–	6/6
Fornlämningsliknande lämning	–	–	5/5	–	4/4
Gränsmärke	–	–	1/1	–	1/1
Hembygdsgård	–	–	1/1	–	–
Naturföremål med bruk/tradition/namn	–	–	5/5	–	2/2
Pest-/kolerakyrkogård	1/1	–	–	1/1	1/1
Plats med bruk/tradition/namn	–	–	2/2	–	–
Ödekyrkogård	1/1	–	–	1/1	–
Övrigt	–	–	–	–	2/2
Summa	364/169	72/35	83/76	204/38	41/40

Tabell 3 g. Älmeboda socken, Tingsryds kommun, Kronobergs län. Antalet registrerade lämningar/lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andra-, respektive förstagångsinventeringen, redovisade kategorivis och efter sakord samt i vissa fall även arter, under vilka sakord sorterar, redovisade inom parentes. För ytterligare information, se tabell 3 a.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Gravar, förhistoriska	43/40	1/1	1/1	39/36	3/3
Hällkista	14/14	–	–	13/13	–
Rest sten	2/1	–	–	2/1	–
Röse runt	21/20	1/1	1/1	22/21	3/3
Stensättning stenfylld oval	1/1	–	–	–	–
Stensättning stenfylld rund	4/4	–	–	1/1	–
Treudd stenfylld	1/1	–	–	1/1	–
Boplatser, förhistoriska	2/2	–	41/40	–	1/1
Boplatslämning	2/2	–	–	–	1/1
Fyndsamling	–	–	1/1	–	–
Lösfynd	–	–	40/39	–	–
Bebyggelselämningar	5/5	43/34	45/42	–	2/2
Bebyggelselämning annan	–	–	1/1	–	1/1
Bytomt/gårdstomt	5/5	43/34	41/38	–	–
Torplämning	–	–	3/3	–	1/1
Agrara lämningar	37/37	–	2/2	–	–
Röjningsröse/röjningsröseområde	37/37	–	2/2	–	–
Kommunikationslämningar	18/18	–	3/3	6/6	9/9
Bro	1/1	–	–	–	1/1
Milstolpe	8/8	–	–	6/6	2/2
Väghållningssten	9/9	–	3/3	–	6/6
Kult-/offerlämningar	1/1	–	2/2	–	2/2
Offerkälla	–	–	1/1	–	1/1
Älvkvarnsförekomst	1/1	–	1/1	–	1/1

Fortsättning på nästa sida.

Fortsättning från föregående sida.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Industriella lämningar	1/1	2/1	6/6	–	5/4
Blästerugn	–	1/1	–	–	1/1
Industrilämning/ bruksruin annan	–	–	1/1	–	–
Kolbotten	–	–	1/1	–	–
Kvarnlämning/kvarnruin	–	–	1/1	–	1/1
Slaggförekomst	–	1/1	1/1	–	3/3
Tjärdal	1/1	–	2/2	–	–
Övriga lämningar	3/3	–	27/25	2/2	25/21
Fornlämningsliknande bildning	–	–	1/1	–	1/1
Fornlämningsliknande lämning	–	–	8/8	–	6/4
Grav övrig	–	–	1/1	–	1/1
Gränsmärke	–	–	4/4	–	4/4
Hembygdsgård	–	–	1/1	–	1/1
Kyrkoruin	1/1	–	–	1/1	–
Minnessten	1/1	–	9/9	1/1	9/9
Naturföremål med bruk/tradition/namn	1/1	–	–	–	1/1
Plats med bruk/tradition/namn	–	–	1/1	–	1/1
Övrigt	–	–	2/2	–	1/1
Summa	110/107	46/36	127/121	47/44	47/42

Tabell 3 h. Göteryds socken, Älmhults kommun, Kronobergs län. Antalet registrerade lämningar/lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andra- respektive förstagångsinventeringen, redovisade kategorivis och efter sakord samt i vissa fall även arter, under vilka sakord sorterar, redovisade inom parentes. För ytterligare information, se tabell 3 a.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Gravar, förhistoriska	122/110	23/18	23/22	99/93	22/22
Hällkista	91/87	6/6	23/22	83/80	12/12
Hög rund	6/4	6/1	–	4/2	–
Rest sten	1/1	–	–	–	1/1
Röse oregelbundet	–	1/1	–	–	1/1
Röse runt	13/12	8/8	–	10/9	6/6
Stensättning stenfylld oval	4/4	–	–	–	–
Stensättning stenfylld rund	7/7	2/2	–	2/2	2/2
Boplatser, förhistoriska	43/43	19/19	48/48	–	13/13
Boplatslämning	43/43	12/12	–	–	13/13
Fyndsamling	–	–	2/2	–	–
Lösfynd	–	7/7	46/46	–	–
Bebyggelselämningar	18/14	57/44	4/4	–	5/5
Bytomt/gårdstomt	18/14	57/44	–	–	1/1
Torplämning	–	–	4/4	–	4/4
Agrara lämningar	168/33	4/1	26/13	–	4/4
Fossil åker bandformig	31/9	4/1	13/4	–	–
Fossil åker oregelbunden	106/14	–	–	–	–
Röjningsröse/-område	31/31	–	11/11	–	2/2
Fångstlämningar	6/6	1/1	–	–	2/2
Fångstgrop	6/6	1/1	–	–	2/2
Kommunikationslämningar	24/23	1/1	6/6	3/3	10/10
Bro	4/4	–	6/6	3/3	6/6
Milstolpe	6/6	1/1	–	–	4/4
Väghållningssten	14/13	–	–	–	–

Fortsättning på nästa sida.

Fortsättning från föregående sida.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Kult-/offerlämningar	3/3	2/2	2/2	–	6/6
Offerkast ris	–	–	1/1	–	1/1
Offerkälla	3/3	1/1	1/1	–	5/5
Älvkvarnsförekomst	–	1/1	–	–	–
Industriella lämningar	59/55	–	11/11	–	39/38
Gruvhål	–	–	1/1	–	1/1
Kanallämning	–	–	1/1	–	–
Kvarnlämning/kvarnruin	1/1	–	4/4	–	2/2
Pappersbrukslämning/-ruin	–	–	1/1	–	–
Slaggförekomst	12/12	–	2/2	–	4/4
Slaggvarp	8/6	–	–	–	5/4
Tjärdal	38/38	–	2/2	–	27/27
Övriga lämningar	4/4	2/2	29/28	–	36/34
Borgruin/-område	3/3	1/1	–	–	3/3
Byggnad annan	–	–	5/5	–	5/5
Fornlämningsliknande bildning	–	–	6/6	–	5/5
Fornlämningsliknande lämning	–	–	6/5	–	8/7
Kyrkplats/kapellplats	1/1	1/1	–	–	2/2
Minnessten	–	–	1/1	–	1/1
Naturföremål med bruk/trad./namn	–	–	5/5	–	4/4
Plats med bruk/tradition/namn	–	–	3/3	–	3/3
Ristning annan	–	–	1/1	–	1/1
Runristning annan	–	–	1/1	–	1/1
Övrigt	–	–	1/1	–	3/3
Summa	447/289	109/87	149/129	102/96	137/133

Tabell 3 i. Hallaryds socken, Älmhults kommun, Kronobergs län. Antalet registrerade lämningar/lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andra- respektive förstagångsinventeringen, redovisade kategorivis och efter sakord samt i vissa fall även arter, under vilka sakord sorterar, redovisade inom parentes. För ytterligare information, se tabell 3 a.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Gravar, förhistoriska	18/15	12/10	1/1	9/8	4/3
Domarring resta stenar	2/1	–	–	2/1	–
Hällkista	10/10	–	1/1	6/6	–
Rest sten	–	2/1	–	–	–
Röse runt	3/3	3/3	–	1/1	–
Stensättning stenfylld oregelbunden	–	1/1	–	–	1/1
Stensättning stenfylld oval	1/1	2/2	–	–	1/1
Stensättning stenfylld rund	2/2	4/3	–	–	2/1
Boplatser, förhistoriska	6/5	4/4	13/13	–	4/4
Boplatslämning	6/5	2/2	–	–	1/1
Depåfynd	–	–	2/2	–	–
Fyndsamling	–	–	3/3	–	–
Lösfynd	–	2/2	8/8	–	3/3
Bebyggelselämningar	14/12	37/26	–	–	–
Bytomt/gårdstomt	14/12	37/26	–	–	–
Agrara lämningar	87/17	–	–	–	–
Fossil åker bandformig	12/4	–	–	–	–
Fossil åker oregelbunden	55/9	–	–	–	–
Röjningsröse/-område	20/17	–	–	–	–
Fångstlämningar	4/4	3/3	–	–	–
Fångstgrop	4/4	3/3	–	–	–
Kommunikationslämningar	17/17	–	5/5	2/2	6/6
Bro	2/2	–	2/2	–	3/3
Färdväg övrig	1/1	–	–	–	–
Hålväg	1/1	–	–	–	–
Milstolpe	5/5	–	–	2/2	3/3
Väghållningssten	14/13	–	–	–	–

Fortsättning på nästa sida.

Fortsättning från föregående sida.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Kult-/offerlämningar	1/1	–	–	–	1/1
Offerkälla	1/1	–	–	–	1/1
Industriella lämningar	44/41	7/7	8/8	1/1	11/11
Industrilämning/ bruksruin annan	2/1	–	–	–	–
Kvarnlämning/kvarnruin	–	–	3/3	–	–
Slaggförekomst	5/5	2/2	–	–	4/4
Slaggvarp	2/2	–	–	1/1	–
Sågverkslämning/-ruin	–	–	1/1	–	–
Tjärdal	35/34	5/5	4/4	–	7/7
Övriga lämningar	2/2	3/3	9/9	–	5/5
Borgruin/-område	–	1/1	–	–	–
Byggnad annan	–	–	1/1	–	1/1
Gränsmärke	1/1	–	–	–	–
Kyrkogrund/ kapellgrund	1/1	–	–	–	–
Kyrkplats/kapellplats	–	1/1	–	–	–
Minnessten	–	–	1/1	–	1/1
Naturföremål med bruk/tradition/namn	–	–	3/3	–	3/3
Pestkyrkogård/ kolerakyrkogård	–	1/1	–	–	–
Plats med bruk/tradition/namn	–	–	4/4	–	–
Summa	193/114	66/52	36/36	12/11	31/30

Tabell 3 j. Härlunda socken, Älmhults kommun, Kronobergs län. Antalet registrerade lämningar/lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andra- respektive förstagångsinventeringen, redovisade kategorivis och efter sakord samt i vissa fall även arter, under vilka sakord sorterar, redovisade inom parentes. För ytterligare information, se tabell 3 a.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Gravar, förhistoriska	2/2	–	1/1	1/1	–
Grav okänd typ	–	–	1/1	–	–
Hällkista	2/2	–	–	1/1	–
Boplatser, förhistoriska	–	1/1	5/5	–	2/2
Lösfynd	–	1/1	5/5	–	2/2
Bebyggelselämningar	3/3	34/31	18/18	–	28/28
Bytomt/gårdstomt	3/3	34/31	–	–	–
Torplämning	–	–	18/18	–	28/28
Fångstlämningar	9/7	–	4/1	6/4	5/2
Fångstgrop	9/7	–	4/1	6/4	5/2
Kommunikationslämningar	2/2	–	1/1	–	–
Väghållningssten	2/2	–	1/1	–	–
Kult-/offerlämningar	1/1	–	–	–	–
Offerkälla	1/1	–	–	–	–
Industriella lämningar	69/69	7/7	6/6	–	–
Industriellämning/ bruksruin annan	2/2	–	2/2	–	3/3
Kvarnlämning/kvarnruin	–	–	2/2	–	3/3
Slaggvarp	1/1	–	–	–	1/1
Tjärdal	66/66	7/7	6/6	–	–
Övriga lämningar	–	–	11/11	–	15/15
Byggnad annan	–	–	–	–	2/2
Fornlämningsliknande bildning	–	–	–	–	2/2
Fornlämningsliknande lämning	–	–	–	–	1/1
Fyndplats annan	–	–	1/1	–	–
Grav övrig	–	–	1/1	–	1/1
Minnesinskrift annan	–	–	–	–	1/1

Fortsättning på nästa sida.

Fortsättning från föregående sida.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr.ej
Minnessten	–	–	1/1	–	1/1
Naturföremål med bruk/tradition/namn	–	–	2/2	–	2/2
Plats med bruk/tradition/namn	–	–	5/5	–	2/2
Ristning annan	–	–	1/1	–	1/1
Övrigt	–	–	–	–	2/2
Summa	86/84	42/39	50/45	7/5	57/54

Tabell 3 k. Pjätteryds socken, Älmhults kommun, Kronobergs län. Antalet registrerade lämningar/lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andra- respektive förstagångsinventeringen, redovisade kategorivis och efter sakord samt i vissa fall även arter, under vilka sakord sorterar, redovisade inom parentes. För ytterligare information, se tabell 3 a.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Gravar, förhistoriska	19/19	2/2	3/3	14/14	6/6
Hällkista	15/15	1/1	2/2	10/10	4/4
Röse runt	3/3	1/1	1/1	4/4	1/1
Stensättning stenfylld rund	1/1	–	–	–	1/1
Boplatser, förhistoriska	9/9	1/1	7/7	–	–
Boplatslämning	9/9	–	–	–	–
Lösfynd	–	1/1	7/7	–	–
Bebyggelselämningar	11/10	40/40	6/6	–	7/7
Bebyggelselämning annan	2/1	–	3/3	–	4/4
By/-gårdstomt	7/7	39/39	–	–	–
Torplämning	2/2	1/1	3/3	–	3/3
Agrara lämningar	107/11	1/1	–	–	–
Fossil åker bandformig	8/1	–	–	–	–
Fossil åker oregelbunden	88/6	–	–	–	–
Röjningsröse/ röjningsröseområde	11/11	1/1	–	–	–
Fångstlämningar	3/3	–	–	1/1	2/2
Fångstgrop	3/3	–	–	1/1	2/2
Kommunikationslämningar	24/21	–	9/9	2/2	9/9
Bro	3/3	–	6/6	–	9/9
Milstolpe	2/2	–	3/3	2/2	–
Väghållningssten	19/16	–	–	–	–
Kult-/offerlämningar	2/2	–	2/2	1/1	1/1
Offerkälla	2/2	–	2/2	1/1	1/1
Industriella lämningar	39/36	–	10/10	–	22/22
Industrilämning/ bruksruin annan	9/7	–	5/5	–	6/6
Kolbotten	–	–	3/3	–	2/2
Pappersbrukslämning/ -ruin	1/1	–	–	–	–

Fortsättning på nästa sida.

Fortsättning från föregående sida.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Slaggförekomst	1/1	–	1/1	–	1/1
Tjärdal	28/22	–	1/1	–	13/12
Övriga lämningar	2/2	2/2	20/19	–	29/26
Avrättningsplats	1/1	–	–	–	1/1
Byggnad annan	–	–	1/1	–	11/9
Fornlämningsliknande bildning	–	–	2/1	–	2/1
Fornlämningsliknande lämning	–	–	4/4	–	4/4
Hembygdsgård	–	–	1/1	–	–
Kyrkplats/kapellplats	–	1/1	–	–	–
Minnesinskrift annan	–	–	1/1	–	1/1
Naturföremål med bruk/tradition/namn	–	–	6/6	–	4/4
Pestkyrkogård/ kolerakyrkogård	1/1	–	–	–	1/1
Plats med bruk/tradition/namn	–	1/1	2/2	–	3/3
Övrigt	–	–	3/3	–	2/2
Summa	216/107	46/46	56/53	18/18	76/70

Tabell 3 l. Stenbrohults socken, Älmhults kommun, Kronobergs län. Antalet registrerade lämningar/lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andra- respektive förstagångsinventeringen, redovisade kategorivis och efter sakord samt i vissa fall även arter, under vilka sakord sorterar, redovisade inom parentes. För ytterligare information, se tabell 3 a.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Gravar, förhistoriska	35/30	10/8	2/1	25/20	–
(Gravfält)	(6/1)	–	–	(6/1)	–
Domarring okänd typ	–	–	2/1	–	–
Hällkista	12/12	1/1	–	9/9	–
Röse runt	12/12	7/5	–	8/8	–
Stensättning stenfylld rund	10/5	2/2	–	8/3	–
Treudd stenfylld	1/1	–	–	–	–
Boplatser, förhistoriska	8/8	10/10	1/1	–	5/5
Boplatslämning	8/8	9/9	–	–	4/4
Lösfynd	–	1/1	1/1	–	1/1
Bebyggelselämningar	10/10	55/50	1/1	1/1	2/2
Bytomt/gårdstomt	10/10	55/50	–	1/1	1/1
Torplämning	–	–	1/1	–	1/1
Agrara lämningar	187/46	–	15/2	–	1/1
Fossil åker bandformig	10/1	–	–	–	–
Fossil åker oregelbunden	129/15	–	13/2	–	–
Röjningsröse/ röjningsröseområde	48/46	–	2/2	–	1/1
Fångstlämningar	3/2	–	–	–	–
Fångstgrop	3/2	–	–	–	–
Kommunikationslämningar	22/22	–	7/7	3/3	3/3
Bro	1/1	–	1/1	1/1	1/1
Färdväg övrig	1/1	–	–	–	–
Hålväg	2/2	–	–	–	–
Labyrint	–	–	1/1	–	–
Marknadsplats	1/1	–	–	–	–
Milstolpe	3/3	–	1/1	2/2	2/2
Väghållningssten	14/14	–	4/4	–	–

Fortsättning på nästa sida.

Fortsättning från föregående sida.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Kult-/offerlämningar	2/2	1/1	1/1	–	1/1
Hälsökälla/pilgrimskälla	–	–	1/1	–	1/1
Älvkvarnsförekomst	2/2	1/1	–	–	–
Industriella lämningar	9/7	1/1	9/9	–	2/2
Industrilämning/ bruksruin annan	3/3	–	6/6	–	1/1
Kvarnlämning/kvarnruin	–	–	3/3	–	1/1
Slaggförekomst	1/1	1/1	–	–	–
Tjärdal	5/3	–	–	–	–
Övriga lämningar	5/5	–	22/16	–	23/21
Byggnad annan	–	–	1/1	–	1/1
Fornlämningsliknande bildning	–	–	2/2	–	3/3
Fornlämningsliknande lämning	–	–	6/1	–	–
Gränsmärke	–	–	1/1	–	1/1
Kyrkogrund/kapellgrund	1/1	–	–	–	–
Minnesinskrift annan	–	–	3/3	–	3/3
Minnessten	1/1	–	5/4	–	5/4
Naturföremål med bruk/tradition/namn	1/1	–	–	–	1/1
Plats med tradition/namn	1/1	–	3/3	–	2/2
Övrigt	1/1	–	1/1	–	7/6
Summa	281/131	77/70	58/37	35/25	37/35

Tabell 3 m. Virestads socken, Älmhults kommun, Kronobergs län. Antalet registrerade lämningar/lokaler, i vissa fall endast lokaler, vid andra-, respektive förstagångsinventeringen, redovisade kategorivis och efter sakord samt i vissa fall även arter, under vilka sakord sorterar, redovisade inom parentes. För ytterligare information, se tabell 3 a.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Gravar, förhistoriska	56/47	6/6	20/18	37/31	13/13
Domarring resta stenar	3/2	–	–	3/2	–
Hällkista	33/28	4/4	17/15	28/24	6/6
Rest sten	2/2	–	2/2	1/1	3/3
Röse runt	12/12	2/2	1/1	4/4	3/3
Stensättning stenfylld kvadratisk	2/2	–	–	–	1/1
Stensättning stenfylld rund	2/1	–	–	1/1	1/1
Stensättning stenfylld triangulär	1/1	–	–	–	–
Treudd stenfylld	1/1	–	–	–	–
Boplatser, förhistoriska	4/4	–	12/12	–	3/3
Boplatslämning	4/4	–	–	–	–
Lösfynd	–	–	12/12	–	3/3
Bebyggelselämningar	20/20	78/67	124/124	–	136/136
Bebyggelselämning annan	–	–	1/1	–	5/5
Bytomt/gårdstomt	20/20	77/66	–	–	6/6
Torplämning	–	1/1	123/123	–	125/125
Agrara lämningar	137/86	–	3/3	–	3/2
Fossil åker bandformig	3/1	–	–	–	–
Fossil åker oregelbunden	48/7	–	–	–	–
Röjningsröse/ röjningsröseområde	86/86	–	–	–	–
Stensträng	–	–	3/2	–	3/2
Fångstlämningar	–	–	–	1/1	–
Fångstgrop	–	–	–	1/1	–
Kommunikationslämningar	18/16	1/1	14/13	2/2	10/9
Bro	1/1	–	7/6	–	7/6
Marknadsplats	–	1/1	–	–	–

Fortsättning på nästa sida.

Fortsättning från föregående sida.

Kategorier och sakord	Andragångsinventeringen			Förstagångsinventeringen	
	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Bevakas	Övrigt Inpr. ej	Fast fornlämning R, (R), Inpr. ej	Övrigt Inpr. ej
Milstolpe	2/2	–	2/2	2/2	1/1
Vägbank	1/1	–	–	–	–
Väghållningssten	14/13	–	5/5	–	2/2
Kult-/offerlämningar	15/13	1/1	–	1/1	3/3
Offerkälla	1/1	1/1	–	1/1	1/1
Älvkvarnsförekomst	14/12	–	–	–	2/2
Industriella lämningar	9/9	–	8/8	–	9/9
Brott/täkt	–	–	1/1	–	–
Industrilämning annan	–	–	6/6	–	7/7
Kvarnlämning/kvarnruin	–	–	1/1	–	1/1
Slaggförekomst	1/1	–	–	–	–
Slaggvarp	1/1	–	–	–	1/1
Tjärdal	7/7	–	–	–	–
Övriga lämningar	5/5	2/2	28/28	–	30/30
Byggnad annan	–	–	1/1	–	5/5
Fornlämningsliknande bildning	–	–	1/1	–	1/1
Fornlämningsliknande lämning	–	–	3/3	–	3/3
Grav övrig	–	–	2/2	–	2/2
Gränsmärke	2/2	–	–	–	–
Hembygdsgård	–	–	1/1	–	–
Minnesinskrift annan	–	–	2/2	–	–
Minnessten	–	–	7/7	–	6/6
Naturföremål med bruk/tradition/namn	1/1	–	10/10	–	10/10
Pestkyrkogård/ kolerakyrkogård	–	–	1/1	–	1/1
Plats med bruk/tradition/namn	2/2	–	2/2	–	–
Övrigt	–	–	–	–	2/2
Summa	264/199	88/77	209/204	41/35	207/204

ISSN 1403-5308